

Den Europæiske Unions Tidende

L 48

Dansk udgave

Retsforskrifter

56. årgang

21. februar 2013

Indhold

II Ikke-lovgivningsmæssige retsakter

FORORDNINGER

- ★ Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 154/2013 af 18. december 2012 om ændring af bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 978/2012 om anvendelse af et arrangement med generelle toldpræferencer 1
- ★ Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 155/2013 af 18. december 2012 om regler for proceduren for indrømmelse af den særlige ansporende ordning for bæredygtig udvikling og god regeringsførelse i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 978/2012 om anvendelse af et arrangement med generelle toldpræferencer 5
- Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 156/2013 af 20. februar 2013 om faste importværdier med henblik på fastsættelse af indgangsprisen for visse frugter og grøntsager 8

DIREKTIVER

- ★ Kommissionens direktiv 2013/6/EU af 20. februar 2013 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF med henblik på at optage diflubenzuron som et aktivt stof i bilag I hertil ⁽¹⁾ 10

Pris: 3 EUR

(Fortsættes på omslagets anden side)

⁽¹⁾ EØS-relevant tekst

DA

De akter, hvis titel er trykt med magre typer, er løbende retsakter inden for landbrugspolitikken og har normalt en begrænset gyldighedsperiode.

Titlen på alle øvrige akter er trykt med fede typer efter en asterisk.

AFGØRELSE

2013/95/EU:

- ★ Kommissionens gennemførelsesafgørelse af 19. februar 2013 om godkendelse af begrænsninger af godkendelser af biocidholdige produkter, der indeholder difenacoum, meddelt af Tyskland i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF (meddelt under nummer C(2013) 772)..... 14

2013/96/EU:

- ★ Kommissionens gennemførelsesafgørelse af 19. februar 2013 om begrænsninger af godkendelser af biocidholdige produkter, der indeholder difenacoum, meddelt af Tyskland i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF (meddelt under nummer C(2013) 780)..... 17

2013/97/EU:

- ★ Kommissionens gennemførelsesafgørelse af 19. februar 2013 om undtagelser for visse medlemsstater med hensyn til indberetning af statistikker i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1338/2008 om fællesskabsstatistikker over folkesundhed og arbejdsmiljø for så vidt angår statistikker baseret på interviewundersøgelsen vedrørende sundhed i EU (EHIS) (meddelt under nummer C(2013) 784) ⁽¹⁾ 21

2013/98/EU:

- ★ Kommissionens gennemførelsesafgørelse af 19. februar 2013 om EU-tilskud til en koordineret kontrolplan med henblik på at bestemme prævalensen af svigagtig praksis ved markedsføring af visse fødevarer (meddelt under nummer C(2013) 1035)..... 23

HENSTILLINGER

2013/99/EU:

- ★ Kommissionens henstilling af 19. februar 2013 om en koordineret kontrolplan med henblik på at bestemme prævalensen af svigagtig praksis ved markedsføring af visse fødevarer 28

III Andre retsakter

DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE SAMARBEJDSOMRÅDE

- ★ EFTA-Tilsynsmyndighedens beslutning nr. 90/12/KOL af 15. marts 2012 om salg af visse bygninger i Indre Leir i Haslemoen Leir (Norge) 33

⁽¹⁾ EØS-relevant tekst

II

(Ikke-lovgivningsmæssige retsakter)

FORORDNINGER

KOMMISSIONENS DELEGEREDE FORORDNING (EU) Nr. 154/2013

af 18. december 2012

om ændring af bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 978/2012 om anvendelse af et arrangement med generelle toldpræferencer

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 207,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 978/2012 af 25. oktober 2012 om anvendelse af et arrangement med generelle toldpræferencer og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 732/2008 ⁽¹⁾, særlig artikel 5, stk. 3, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Artikel 4 i forordning (EU) nr. 978/2012 (GSP-forordningen) indeholder kriterierne for indrømmelse af toldpræferencer under den generelle toldpræferenceordning (GSP). Ifølge disse kriterier kan et land, der af Verdensbanken er blevet klassificeret som højindkomstland eller højere middelindkomstland i tre på hinanden følgende år ikke indrømmes sådanne præferencer.
- (2) Listen over begunstigede lande under den generelle GSP-ordning fremgår af bilag II til GSP-forordningen.
- (3) Kommissionen har beføjelser til at vedtage en delegeret retsakt i henhold til artikel 290 TEUF med henblik på at

revidere bilag II pr. 1. januar hvert år efter GSP-forordningens ikrafttræden, jf. artikel 5, stk. 2, i GSP-forordningen.

- (4) Republikken Aserbajdsjan og Den Islamiske Republik Iran er af Verdensbanken blevet klassificeret som højere middelindkomstlande i 2010, 2011 og 2012.
- (5) Republikken Aserbajdsjan og Den Islamiske Republik Iran bør derfor slettes fra listen over begunstigede lande under den generelle GSP-ordning, og bilag II til GSP-forordningen bør ændres i overensstemmelse hermed —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Bilag II til forordning (EU) nr. 978/2012 erstattes af teksten i bilaget til nærværende forordning.

*Artikel 2*Denne forordning træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den anvendes fra et år efter datoen for sin ikrafttræden.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 18. december 2012.

På Kommissionens vegne

José Manuel BARROSO

Formand

⁽¹⁾ EUT L 303 af 31.10.2012, s. 1.

BILAG

»BILAG II

Begunstigede lande ⁽¹⁾, der er omfattet af den generelle ordning, som omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra a)

Kolonne A: alfabetisk kode ifølge nomenklaturen over lande og territorier i Unionens statistik over udenrigshandelen

Kolonne B: navn

A	B
AF	Afghanistan
AM	Armenien
AO	Angola
BD	Bangladesh
BF	Burkina Faso
BI	Burundi
BJ	Benin
BO	Bolivia
BT	Bhutan
CD	Den Demokratiske Republik Congo
CF	Den Centralafrikanske Republik
CG	Congo
CK	Cookøerne
CN	Folkerepublikken Kina
CO	Colombia
CR	Costa Rica
CV	Kap Verde
DJ	Djibouti
EC	Ecuador
ER	Eritrea
ET	Etiopien
FM	Mikronesiens Forenede Stater
GE	Georgien
GM	Gambia
GN	Guinea
GQ	Ækvatorialguinea
GT	Guatemala

⁽¹⁾ Listen omfatter lande, for hvilke præferencerne kan være blevet midlertidigt tilbagetrukket eller suspenderet. Kommissionen eller de kompetente myndigheder i det pågældende land kan bistå med en ajourført liste.

A	B
GW	Guinea-Bissau
HN	Honduras
HT	Haiti
ID	Indonesien
IN	Indien
IQ	Irak
KG	Den Kirgisiske Republik
KH	Cambodja
KI	Kiribati
KM	Comorerne
LA	Den Demokratiske Folkerepublik Laos
LK	Sri Lanka
LR	Liberia
LS	Lesotho
MG	Madagaskar
MH	Marshalløerne
ML	Mali
MM	Burma/Myanmar
MN	Mongoliet
MR	Mauretanien
MV	Maldiverne
MW	Malawi
MZ	Mozambique
NE	Niger
NG	Nigeria
NI	Nicaragua
NP	Nepal
NR	Nauru
NU	Niue
PA	Panama
PE	Peru
PH	Filippinerne
PK	Pakistan
PY	Paraguay
RW	Rwanda
SB	Salomonøerne

A	B
SD	Sudan
SL	Sierra Leone
SN	Senegal
SO	Somalia
ST	São Tomé og Príncipe
SV	El Salvador
SY	Den Syriske Arabiske Republik
TD	Tchad
TG	Togo
TH	Thailand
TJ	Tadsjikistan
TL	Timor-Leste (Østtimor)
TM	Turkmenistan
TO	Tonga
TV	Tuvalu
TZ	Tanzania
UA	Ukraine
UG	Uganda
UZ	Usbekistan
VN	Vietnam
VU	Vanuatu
WS	Samoa
YE	Yemen
ZM	Zambia

Begunstigede lande, der er omfattet af den generelle ordning i artikel 1, stk. 2, litra a), og som er blevet midlertidigt tilbagetrukket fra denne ordning for alle eller visse varer med oprindelse i disse lande

Kolonne A: alfabetisk kode ifølge nomenklaturen over lande og territorier i Unionens statistik over udenrigshandelen

Kolonne B: navn

A	B
MM	Burma/Myanmar«

KOMMISSIONENS DELEGEREDE FORORDNING (EU) Nr. 155/2013**af 18. december 2012****om regler for proceduren for indrømmelse af den særlige ansporende ordning for bæredygtig udvikling og god regeringsførelse i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 978/2012 om anvendelse af et arrangement med generelle toldpræferencer**

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 207,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 978/2012 af 25. oktober 2012 om anvendelse af et arrangement med generelle toldpræferencer og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 732/2008 ⁽¹⁾, særlig artikel 10, stk. 7, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Artikel 9, stk. 1, i forordning (EU) nr. 978/2012 indeholder betingelserne for indrømmelse af præferencer under den særlige ansporende ordning for bæredygtig udvikling og god regeringsførelse. For at sikre en gennemsigtig og forudsigelig proces har Europa-Parlamentet og Rådet givet Kommissionen beføjelser til at vedtage en delegeret retsakt om regler for proceduren for indrømmelse af den særlige ansporende ordning for bæredygtig udvikling og god regeringsførelse, navnlig for så vidt angår frister samt indgivelse af ansøgninger og behandling heraf.
- (2) I overensstemmelse med punkt 4 i den fælles forståelse vedrørende delegerede retsakter mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen er der gennemført relevante og gennemsigtige høringer, herunder på ekspertniveau, om procedurereglerne i denne forordning —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1**Indgivelse af ansøgning**

1. Et ansøgerland skal indgive sin ansøgning skriftligt. Ansøgerlandet skal udførligt angive, at ansøgningen indgives som led i den særlige ansporende ordning for bæredygtig udvikling og god regeringsførelse (GSP+-ordningen) i artikel 9, stk. 1, i forordning (EU) nr. 978/2012 (GSP-forordningen).
2. Ansøgningen skal være ledsaget af følgende dokumenter:
- a) omfattende dokumentation for ratificering af de konventioner, som er opført i bilag VIII til GSP-forordningen (»de relevante konventioner«), herunder et eksemplar af det ratifikationsdokument, der blev deponeret ved den relevante internationale organisation, ansøgerlandets forbehold og indvendinger til disse forbehold fremsat af andre parter i konventionen

b) et bindende tilsagn, som underskrives af den kompetente myndighed i ansøgerlandet, i samme form som i bilaget til denne forordning, indeholdende:

i) et tilsagn om at opretholde ratificeringen af de relevante konventioner og sikre deres effektive gennemførelse

ii) et tilsagn om uden forbehold at acceptere de enkelte konventioners rapporteringskrav og om at acceptere regelmæssig overvågning og kontrol af sin gennemførelse heraf i henhold til bestemmelserne i de relevante konventioner

iii) et tilsagn om at deltage i og samarbejde med overvågningsproceduren i artikel 13 i GSP-forordningen.

3. For at fremme behandlingen af ansøgningerne skal alle ansøgninger og ledsagende dokumentation indgives på engelsk. Kopi af dokumenter under stk. 2, litra a), skal, hvis de er affattet på andre sprog end engelsk, ledsages af en oversættelse til engelsk.

4. Ansøgningen og de ledsagende dokumenter indgives til Kommissionens posttjeneste:

Central mail service (Courrier central)
Bâtiment DAV1
Avenue du Bourget/Bourgetlaan 1
1140 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGI

5. Ud over den formelle skriftlige indgivelse skal ansøgningen og de ledsagende dokumenter også indgives elektronisk. Ansøgninger, der udelukkende indgives elektronisk, vil ikke blive taget i betragtning med henblik på denne forordning.

6. For at lette udveksling og efterprøvning af information skal ansøgerlandet i sin ansøgning meddele Kommissionen en kontaktperson, som kan varetage behandlingen af ansøgningen.

7. En ansøgning anses for at være indgivet på den første arbejdsdag efter afleveringen til Kommissionen pr. anbefalet post eller efter Kommissionens skriftlige kvittering for modtagelsen.

Artikel 2**Behandling af ansøgninger**

1. Kommissionen undersøger, om betingelserne i artikel 9, stk. 1, i GSP-forordningen er opfyldt. Ved gennemgangen af ansøgningen tager Kommissionen højde for de seneste tilgængelige konklusioner fra overvågningsorganer under de relevante

⁽¹⁾ EUT L 303 af 31.10.2012, s. 1.

konventioner. Kommissionen kan stille ansøgerlandet de spørgsmål, som den skønner nyttige, og kan efterprøve de indkomne oplysninger sammen med ansøgerlandet eller med enhver anden relevant kilde.

2. Fremlægges de nødvendige oplysninger ikke som påkrævet i artikel 10, stk. 2, i GSP-forordningen, eller som Kommissionen har anmodet om, kan dette føre til afslutning af behandlingen og afvisning af ansøgningen.

3. Kommissionen afslutter behandlingen af ansøgningen og træffer afgørelse om, hvorvidt ansøgerlandet kan indrømmes GSP+-ordningen inden seks måneder fra datoen for modtagelse af ansøgningen.

Artikel 3

Dossier

1. Kommissionen opretter et dossier. Dossieret skal indeholde de dokumenter, der indsendes af ansøgerlandet, og de relevante oplysninger, som Kommissionen har indhentet.

2. Dossierets indhold skal overholde bestemmelserne om fortrolighed i henhold til artikel 38 i GSP-forordningen.

3. Ansøgerlandet har ret til aktindsigt i dossieret. Efter skriftlig anmodning kan ansøgerlandet gennemse alle oplysninger i dossieret med undtagelse af interne dokumenter udarbejdet af Kommissionen.

Artikel 4

Fremlæggelse af oplysninger

1. Kommissionen fremlægger de nærmere oplysninger, der ligger til grund for de vigtigste kendsgerninger og betragtninger, som ligger til grund for Kommissionens afgørelse.

2. Fremlæggelsen af oplysninger finder sted skriftligt. Fremlæggelsen indeholder Kommissionens konklusioner og afspejler, hvorvidt Kommissionen har til hensigt midlertidigt at indrømme ansøgerlandet GSP+-ordningen.

3. Kommissionen forelægger oplysningerne under behørig hensyntagen til beskyttelsen af fortrolige oplysninger hurtigst muligt og sædvanligvis ikke senere end 45 dage, inden Kommis-

sionen træffer endelig afgørelse om et forslag til endelig afgørelse. Er Kommissionen ikke i stand til at fremlægge oplysninger om visse kendsgerninger eller betragtninger på det pågældende tidspunkt, skal de fremlægges snarest muligt derefter.

4. Fremlæggelsen foregriber ikke nogen efterfølgende afgørelse, som måtte blive truffet, men hvis en sådan afgørelse baseres på andre forhold og betragtninger, fremlægges disse hurtigst muligt.

5. Bemærkninger, der fremsættes efter fremlæggelsen af oplysninger, tages kun i betragtning, hvis de modtages inden for en frist, som Kommissionen fastsætter i hvert enkelt tilfælde, og som skal være mindst 20 dage, idet der tages behørigt hensyn til sagens hastende karakter.

Artikel 5

Generel høring

1. Et ansøgerland kan anmode om at blive hørt af Kommissionen.

2. Ansøgerlandet skal indgive skriftlig anmodning herom og angive årsagerne til, at det bør høres mundtligt. En sådan ansøgning skal være Kommissionen i hænde senest en måned efter datoen for modtagelsen af ansøgningen.

Artikel 6

Inddragelse af høringskonsulenten

1. Et ansøgerland kan af proceduremæssige grunde også anmode Høringskonsulenten fra Generaldirektoratet for Handel om at gribe ind. Høringskonsulenten gennemgår anmodninger om aktindsigt i dossieret, tvister om fortrolige oplysninger, ansøgninger om forlængelse af frister og ansøgninger fra ansøgerlandet om at blive hørt.

2. Hvis ansøgerlandet opnår en mundtlig høring med Høringskonsulenten, deltager den relevante tjenestegren i Kommissionen i denne høring.

Artikel 7

Denne forordning træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 18. december 2012.

På Kommissionens vegne

José Manuel BARROSO

Formand

*BILAG***Bindende tilsagn**

Vi, ... regering, repræsenteret ved ... i egenskab af ... giver udtryk for vores vilje til at opretholde ratifikationen af konventionerne i bilag VIII til forordning (EU) nr. 978/2012 og til at sikre effektiv gennemførelse heraf.

Vi accepterer uden forbehold de rapporteringskrav, der pålægges ved hver konvention, og regelmæssig overvågning og kontrol af gennemførelsen heraf i henhold til bestemmelserne i konventionerne i bilag VIII til forordning (EU) nr. 978/2012.

Vi giver tilsagn om at deltage i og samarbejde med overvågningsproceduren i artikel 13 i forordning (EU) nr. 978/2012.

Vi accepterer fuldt ud, at hvis disse tilsagn trækkes tilbage, kan dette medføre ophævelse af GSP+-ordningen, som omhandlet i artikel 10, stk. 5, i forordning (EU) nr. 978/2012.

Sted og dato

Underskrift(er)

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESFORORDNING (EU) Nr. 156/2013**af 20. februar 2013****om faste importværdier med henblik på fastsættelse af indgangsprisen for visse frugter og grøntsager**

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 af 22. oktober 2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen) ⁽¹⁾,

under henvisning til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 543/2011 af 7. juni 2011 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 for så vidt angår frugt og grøntsager og forarbejdede frugter og grøntsager ⁽²⁾, særlig artikel 136, stk. 1, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Ved gennemførelsesforordning (EU) nr. 543/2011 fastsættes der på basis af resultatet af de multilaterale handelsforhandlinger under Uruguay-runden kriterier for

Kommissionens fastsættelse af faste importværdier for tredjelande for de produkter og perioder, der er anført i del A i bilag XVI til nævnte forordning.

- (2) Der beregnes hver arbejdsdag en fast importværdi i henhold til artikel 136, stk. 1, i gennemførelsesforordning (EU) nr. 543/2011 under hensyntagen til varierende daglige data. Derfor bør nærværende forordning træde i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

De faste importværdier som omhandlet i artikel 136 i gennemførelsesforordning (EU) nr. 543/2011 fastsættes i bilaget til nærværende forordning.

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 20. februar 2013.

*På Kommissionens vegne
For formanden*

José Manuel SILVA RODRÍGUEZ
*Generaldirektør for landbrug
og udvikling af landdistrikter*

⁽¹⁾ EUT L 299 af 16.11.2007, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 157 af 15.6.2011, s. 1.

BILAG

Faste importværdier med henblik på fastsættelse af indgangsprisen for visse frugter og grøntsager

(EUR/100 kg)

KN-kode	Tredjelandskode ⁽¹⁾	Fast importværdi
0702 00 00	IL	80,1
	MA	61,7
	TN	81,6
	TR	96,5
	ZZ	80,0
0707 00 05	EG	191,6
	MA	191,6
	TR	175,4
	ZZ	186,2
0709 91 00	EG	76,0
	ZZ	76,0
0709 93 10	MA	42,2
	TR	112,9
	ZZ	77,6
0805 10 20	EG	50,7
	IL	52,2
	MA	63,1
	TN	56,7
	TR	58,5
	ZZ	56,2
0805 20 10	IL	126,3
	MA	103,1
	ZZ	114,7
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	EG	57,7
	IL	150,3
	KR	134,8
	MA	122,1
	TR	70,0
	ZA	148,7
	ZZ	113,9
0805 50 10	EG	83,9
	TR	76,5
	ZZ	80,2
0808 10 80	CN	82,9
	MK	34,9
	US	202,1
	ZZ	106,6
0808 30 90	AR	130,3
	CL	178,0
	CN	77,9
	TR	179,9
	US	187,5
	ZA	118,0
	ZZ	145,3

⁽¹⁾ Landefortegnelse fastsat ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1833/2006 (EUT L 354 af 14.12.2006, s. 19). Koden »ZZ« = »anden oprindelse«.

DIREKTIVER

KOMMISSIONENS DIREKTIV 2013/6/EU

af 20. februar 2013

om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF med henblik på at optage diflubenzuron som et aktivt stof i bilag I hertil

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF af 16. februar 1998 om markedsføring af biocidholdige produkter ⁽¹⁾, særlig artikel 16, stk. 2, andet afsnit, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I Kommissionens forordning (EF) nr. 1451/2007 af 4. december 2007 om den anden fase af det tiårs arbejdsprogram, der er omhandlet i artikel 16, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF om markedsføring af biocidholdige produkter ⁽²⁾, er der opstillet en liste over aktive stoffer, som skal vurderes med henblik på eventuel optagelse i bilag I, I A eller I B til direktiv 98/8/EF. Denne liste omfatter N-[[4-chlorphenyl]amino]carbonyl]-2,6-difluorbenzamid, som er synonym for diflubenzuron.
- (2) I henhold til forordning (EF) nr. 1451/2007 er diflubenzuron vurderet i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2, i direktiv 98/8/EF til anvendelse i produkttype 18, insekticider, acaricider og produkter til bekæmpelse af andre leddyr, jf. bilag V til direktiv 98/8/EF.
- (3) Sverige blev udpeget som rapporterende medlemsstat og sendte den kompetente myndigheds rapport sammen med en henstilling til Kommissionen den 19. november 2007 i overensstemmelse med artikel 10, stk. 5 og 7, i Kommissionens forordning (EF) nr. 2032/2003 af 4. november 2003 om den anden fase af det tiårsprogram, der er omhandlet i artikel 16, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF om markedsføring af biocidholdige produkter, og om ændring af forordning (EF) nr. 1896/2000 ⁽³⁾.
- (4) Medlemsstaterne og Kommissionen har gennemgået den kompetente myndigheds rapport. I overensstemmelse med artikel 15, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1451/2007

er resultaterne af vurderingen indføjet i en vurderingsrapport i Det Stående Udvalg for Biocidholdige Produkter den 21. september 2012.

- (5) Det fremgår af de forskellige undersøgelser, at biocidholdige produkter, der anvendes som insekticider, acaricider eller produkter til bekæmpelse af andre leddyr og indeholder diflubenzuron, kan forventes at opfylde kravene i artikel 5 i direktiv 98/8/EF. Diflubenzuron bør derfor optages til anvendelse i produkttype 18 i bilag I til nævnte direktiv.
- (6) Ikke alle potentielle anvendelser og eksponeringsscenarier er blevet vurderet på EU-plan. For eksempel er udendørs anvendelse, anvendelse af ikke-fagfolk samt eksponering af husdyr ikke blevet vurderet. Derfor bør medlemsstaterne vurdere de anvendelser eller eksponeringsscenarier og de risici for befolkningsgrupper og delmiljøer, der ikke har været behandlet repræsentativt i risikovurderingen på EU-plan, og sikre, at der i forbindelse med udstedelse af produktgodkendelser træffes passende foranstaltninger eller stilles specifikke betingelser, som begrænser de identificerede risici til et acceptabelt omfang.
- (7) På baggrund af resultaterne vedrørende mulig indirekte eksponering af mennesker via indtagelse af fødevarer som følge af de pågældende anvendelser bør det kræves, at det i de relevante tilfælde undersøges, om der er behov for at fastsætte nye eller ændre eksisterende maksimalgrænseværdier i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 470/2009 af 6. maj 2009 om fællesskabsprocedurer for fastsættelse af grænseværdier for restkoncentrationer af farmakologisk virksomme stoffer i animalske fødevarer, om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 2377/90 og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/82/EF og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 726/2004 ⁽⁴⁾ eller Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 396/2005 af 23. februar 2005 om maksimalgrænseværdier for pesticidrester i eller på vegetabiliske og animalske fødevarer og foderstoffer og om ændring af Rådets direktiv 91/414/EØF ⁽⁵⁾. Der bør lægges særlig vægt på den in vivo genotoksiske metabolit p-chloranilin. Vedtagne foranstaltninger bør sikre, at gældende maksimalgrænseværdier ikke overskrides.

⁽¹⁾ EFT L 123 af 24.4.1998, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 325 af 11.12.2007, s. 3.

⁽³⁾ EUT L 307 af 24.11.2003, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT L 152 af 16.6.2009, s. 11.

⁽⁵⁾ EUT L 70 af 16.3.2005, s. 1.

- (8) På baggrund af de antagelser, der er gjort i forbindelse med risikovurderingen, bør det kræves, at fagfolk, der anvender produkter indeholdende diflubenzuron, benytter de fornødne personlige værnemidler, medmindre det godtgøres i ansøgningen om produktgodkendelse, at den risiko, arbejderne og operatørerne udsættes for, kan begrænses til et acceptabelt omfang.
- (9) På baggrund af de risici, der er konstateret for miljøet, bør det kræves, at produkterne ikke godkendes til vandsystemer, medmindre det godtgøres i ansøgningen om produktgodkendelse, at risiciene for det akvatiske og terrestriske økosystem kan begrænses til et acceptabelt omfang, og at produkter, der godkendes til anvendelse på husdyrgødning, kun anvendes på fast husdyrgødning, som skal være fuldstændig omsat ved aerob kompostering, inden den spredes på landbrugsjorden.
- (10) Bestemmelserne i dette direktiv bør anvendes samtidigt i alle medlemsstaterne for at sikre ligebehandling af biocidholdige produkter i produkttype 18, som indeholder det aktive stof diflubenzuron, på EU-markedet og også lette den korrekte funktion af markedet for biocidholdige produkter generelt.
- (11) Før et aktivt stof optages i bilag I til direktiv 98/8/EF, bør medlemsstaterne og de berørte parter have en rimelig frist til at forberede sig, så de kan opfylde de nye krav, optagelsen medfører, og så det sikres, at ansøgere, der har udarbejdet dossierer, fuldt ud kan udnytte databeskyttelsesperioden på ti år, der i henhold til artikel 12, stk. 1, litra c), nr. ii), i direktiv 98/8/EF indledes på datoen for optagelsen.
- (12) Efter optagelsen bør medlemsstaterne have en rimelig frist til at gennemføre bestemmelserne i artikel 16, stk. 3, i direktiv 98/8/EF.
- (13) Direktiv 98/8/EF bør ændres i overensstemmelse hermed.
- (14) I den fælles politiske erklæring af 28. september 2011 fra medlemsstaterne og Kommissionen om forklarende dokumenter⁽¹⁾ har medlemsstaterne forpligtet sig til i begrundede tilfælde at lade meddelelsen af gennemførelsesforanstaltninger ledsage af et eller flere dokumenter,

der forklarer forholdet mellem et direktivs bestanddele og de tilsvarende dele i de nationale gennemførelsesinstrumenter.

- (15) Foranstaltningerne i denne forordning er i overensstemmelse med udtalelse fra Det Stående Udvalg for Biocidholdige Produkter —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

Artikel 1

Bilag I til direktiv 98/8/EF ændres som angivet i bilaget til nærværende direktiv.

Artikel 2

1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den 31. januar 2014 de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv.

De anvender disse bestemmelser fra den 1. februar 2015.

Bestemmelserne skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne tilsender Kommissionen de vigtigste nationale bestemmelser, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 3

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 20. februar 2013.

På Kommissionens vegne

José Manuel BARROSO

Formand

⁽¹⁾ EUT C 369 af 17.12.2011, s. 14.

Følgende punkt indsættes i bilag I til direktiv 98/8/EF:

Nr.	Almindeligt anvendt navn	IUPAC-navn Identifikationsnr.	Aktivstoffets minimumsren- hedsgrad (*)	Optagelsesdato	Frist for overholdelse af artikel 16, stk. 3, medmindre der er tale om en af de undtagelser, der er anført i fodnoten til denne overskrift (**)	Udløbsdato for optagelsen	Produkttype	Særlige bestemmelser (***)
»63	diflubenzuron	1-(4-chlorphenyl)-3-(2,6- difluorbenzoyl) urinstof EF-nr.: 252-529-3 CAS-nr.: 35367-38-5	960 g/kg	1. februar 2015	31. januar 2017	31. januar 2025	18	Ikke alle potentielle anvendelser og eksponeringsscenarier er blevet vurderet på EU-plan — visse anvendelser, såsom udendørs anvendelse, ved anvendelse af ikke-fagfolk eller eksponering af husdyr, er ikke blevet vurderet. Ved behandlingen af en ansøgning om godkendelse af et produkt efter artikel 5 og bilag VI skal medlemsstaterne, når det er relevant for det pågældende produkt, vurdere de anvendelser eller eksponeringsscenarier og de risici for delmiljøer og befolkningsgrupper, der ikke har været behandlet repræsentativt i risikovurderingen på EU-plan. For produkter indeholdende diflubenzuron, som kan føre til restkoncentrationer i fødevarer eller foder, skal medlemsstaterne undersøge, om der er behov for at fastsætte nye eller ændre eksisterende maksimalgrænseværdier i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 470/2009 eller forordning (EF) nr. 396/2005, med særlig vægt på den in vitro genotoksiske metabolit p-chloranilin, og træffe alle hensigtsmæssige risikobegrænsende foranstaltninger til at sikre, at gældende maksimalgrænseværdier ikke overskrides. Medlemsstaterne sikrer, medmindre det godtgøres i ansøgningen om produktgodkendelse, at risiciene kan begrænses til et acceptabelt omfang, at godkendelser gives på følgende betingelser: 1) Fagfolk skal bære de fornødne personlige værnemidler.

Nr.	Almindeligt anvendt navn	IUPAC-navn Identifikationsnr.	Aktivstoffets minimumsren- hedsgrad (*)	Optagelsesdato	Frist for overholdelse af artikel 16, stk. 3, medmindre der er tale om en af de undtagelser, der er anført i fodnoten til denne overskrift (**)	Udløbsdato for optagelsen	Produkttype	Særlige bestemmelser (***)
								2) Produktinformationen skal omfatte et krav om, at produkter udelukkende må anvendes på fast husdyrgødning, og gødningen skal være fuldstændig omsat ved aerob kompostering af fagfolk, inden den spredes på landbrugsjorden. 3) Produkter må ikke anvendes til vandsystemer.«

(*) Renheden som angivet i denne kolonne er det minimum af renheden af det aktive stof, der er anvendt til vurderingen efter artikel 11. Det aktive stof i det produkt, der markedsføres, kan have samme eller en anden renhedsgrad, hvis der er påvist teknisk ækvivalens med det vurderede stof.

(**) For produkter, som indeholder mere end ét aktivt stof, der er omfattet af artikel 16, stk. 2, er fristen for overholdelse af artikel 16, stk. 3, det sidste af dets aktive stoffer, der optages i dette bilag. For produkter, for hvilke den første godkendelse er tildelt senere end 120 dage inden fristen for overholdelse af artikel 16, stk. 3, og der er forelagt en komplet ansøgning om gensidig anerkendelse efter artikel 4, stk. 1, inden 60 dage efter udstedelsen af den første godkendelse, forlænges fristen for overholdelse af artikel 16, stk. 3, for den pågældende ansøgning til 120 dage efter datoen for modtagelse af den komplette ansøgning om gensidig anerkendelse. For produkter, for hvilke en medlemsstat har foreslået at fravige en gensidig anerkendelse i overensstemmelse med artikel 4, stk. 4, forlænges fristen for at overholde artikel 16, stk. 3, til tredivedage efter datoen for vedtagelse af Kommissionens afgørelse i henhold til artikel 4, stk. 4, andet afsnit.

(***) Med henblik på gennemførelsen af de fælles principper i bilag VI findes indholdet og konklusionerne af vurderingsrapporterne på Kommissionens websted: <http://ec.europa.eu/comm/environment/biocides/index.htm>

AFGØRELSE

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE

af 19. februar 2013

om godkendelse af begrænsninger af godkendelser af biocidholdige produkter, der indeholder difenacoum, meddelt af Tyskland i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF

(meddelt under nummer C(2013) 772)

(Kun den tyske udgave er autentisk)

(2013/95/EU)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF af 16. februar 1998 om markedsføring af biocidholdige produkter ⁽¹⁾, særlig artikel 4, stk. 4, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Bilag I til direktiv 98/8/EF indeholder en liste over aktive stoffer, der er godkendt på EU-plan til brug i biocidholdige produkter. Ved Kommissionens direktiv 2008/81/EF af 29. juli 2008 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF med henblik på at optage difenacoum som et aktivt stof i bilag I hertil ⁽²⁾ blev det aktive stof difenacoum godkendt til anvendelse i produkttype 14, rodenticider, jf. bilag V til direktiv 98/8/EF.

(2) Difenacoum er et antikoagulansrodenticid med kendte risici i form af utilsigtede hændelser med børn og risici for dyr og miljøet. Difenacoum er udpeget som potentielt persistent, potentielt bioakkumulerende og toksisk, eller meget persistent og meget potentielt bioakkumulerende.

(3) Af hensyn til hygiejnen og folkesundheden blev det dog anset for berettiget at opføre difenacoum og andre antikoagulansrodenticider i bilag I til direktiv 98/8/EF og dermed give medlemsstaterne mulighed for at godkende difenacoum-baserede produkter. I henhold til direktiv 2008/81/EF skal medlemsstaterne, når de godkender produkter, som indeholder difenacoum, dog sikre, at alle egnede og disponible foranstaltninger bliver overvejet og taget i brug for at begrænse risikoen for primær og sekundær udsættelse af mennesker, dyr uden for målgruppen og miljøet. De risikobegrænsende foranstaltninger i direktiv 2008/81/EF omfatter derfor bl.a. den begrænsning, at produkterne udelukkende må anvendes af fagfolk.

(4) Virksomheden Zapi S.p.A. (i det følgende benævnt »ansøgeren«) har i overensstemmelse med artikel 8 i direktiv 98/8/EF indgivet en ansøgning til Det Forenede Kongerige om godkendelse af fire rodenticider, som indeholder difenacoum (i det følgende benævnt »produkterne«).

(5) Det Forenede Kongerige godkendte produkterne den 19. september 2011. Produkterne blev godkendt med begrænsninger for at sikre, at betingelserne i artikel 5 i direktiv 98/8/EF var opfyldt i Det Forenede Kongerige. Begrænsningerne omfattede ikke, at produkterne kun må anvendes af uddannede eller autoriserede fagfolk.

(6) Den 30. juni 2010 indgav ansøgeren en fuldstændig ansøgning til Tyskland om gensidig anerkendelse af de første godkendelser af produkterne.

(7) Den 8. juni 2012 meddelte Tyskland Kommissionen, de andre medlemsstater og ansøgeren sit forslag om at begrænse de første godkendelser i overensstemmelse med artikel 4, stk. 4, i direktiv 98/8/EF. Tyskland foreslog at indføre den begrænsning, at produkterne kun må anvendes af uddannede eller autoriserede fagfolk.

(8) Kommissionen opfordrede de andre medlemsstater og ansøgeren til skriftligt at fremsætte bemærkninger til meddelelsen inden 90 dage i overensstemmelse med artikel 27, stk. 1, i direktiv 98/8/EF. Der blev ikke fremsat nogen bemærkninger inden for fristen. Meddelelsen blev også drøftet mellem Kommissionen og medlemsstaternes kompetente myndigheder vedrørende biocidholdige produkter ved mødet i gruppen for produktgodkendelse og lettere gensidig anerkendelse den 3.-4. juli 2012.

(9) I henhold til direktiv 2008/81/EF skal godkendelser af biocidholdige produkter, som indeholder difenacoum, være underlagt alle egnede og disponible risikoreducerende foranstaltninger, herunder også at produktet er begrænset til erhvervsmæssig brug. Den videnskabelige vurdering forud for vedtagelsen af direktiv 2008/81/EF konkluderede, at kun fagfolk kan forventes at følge anvisningerne til begrænsning af risikoen for sekundær udsættelse af dyr uden for målgruppen og anvende produkterne på en sådan måde, at udvikling og spredning af

⁽¹⁾ EUT L 123 af 24.4.1998, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 201 af 30.7.2008, s. 46.

resistens undgås. Den begrænsning, at produkterne kun må anvendes af fagfolk, bør derfor i princippet anses for at være en egnet forebyggende risikoforanstaltning, særligt i medlemsstater, hvor der forekommer resistens overfor difenacoum.

- (10) Så længe der ikke foreligger oplysninger om andet, er en begrænsning til fagfolk derfor en egnet og disponibel risikoreducerende foranstaltning i forbindelse med godkendelsen af produkter, som indeholder difenacoum, i Tyskland. Denne konklusion underbygges yderligere af Tysklands argument, at der er konstateret difenacoumresistens hos rotter, og at den sandsynligvis er ved at brede sig i landet. Derudover har Tyskland en velfungerende infrastruktur af uddannede skadedyrsbekæmpere og autoriserede fagfolk, såsom landbrugere, gartnere og skovbrugere, der har modtaget faglig uddannelse, hvilket betyder, at den foreslåede begrænsning ikke hæmmer skadedyrsbekæmpelsen.
- (11) Foranstaltningerne i denne afgørelse er i overensstemmelse med udtalelse fra Det Stående Udvalg for Biocidholdige Produkter —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Tyskland kan begrænse de godkendelser, der udstedes, i overensstemmelse med artikel 4 i direktiv 98/8/EF for de produkter, der er anført i bilaget, således at produkterne kun må anvendes af uddannede eller autoriserede fagfolk.

Artikel 2

Denne afgørelse er rettet til Forbundsrepublikken Tyskland.

Udfærdiget i Bruxelles, den 19. februar 2013.

På Kommissionens vegne
Janez POTOČNIK
Medlem af Kommissionen

BILAG

Produkter, for hvilke Tyskland kan begrænse de godkendelser, der udstedes i overensstemmelse med artikel 4 i direktiv 98/8/EF, således at produkterne kun må anvendes af uddannede eller autoriserede fagfolk:

Produktnavn i Det Forenede Kongerige	Det Forenede Kongeriges referencenummer i registret over biocidholdige produkter	Produktnavn i Tyskland	Tysklands referencenummer i registret over biocidholdige produkter
Bonirat Wax Block	2010/4089/5286/UK/AA/6165	Bonirat Blöcke	2010/4089/5286/DE/MA/10012
Bonirat Pasta Bait	2010/4089/5346/UK/AA/6225	Bonirat Pasta	2010/4089/5346/DE/MA/10018
Bonirat Pellet	2010/4089/5366/UK/AA/6245	Bonirat Pellet	2010/4089/5366/DE/MA/10023
Bonirat Wheat	2010/4089/5367/UK/AA/6246	Bonirat Korn	2010/4089/5367/DE/MA/10024

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE

af 19. februar 2013

om begrænsninger af godkendelser af biocidholdige produkter, der indeholder difenacoum, meddelt af Tyskland i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF

(meddelt under nummer C(2013) 780)

(Kun den tyske udgave er autentisk)

(2013/96/EU)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF af 16. februar 1998 om markedsføring af biocidholdige produkter ⁽¹⁾, særlig artikel 4, stk. 4, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Bilag I til direktiv 98/8/EF indeholder en liste over aktive stoffer, der er godkendt på EU-plan til brug i biocidholdige produkter. Ved Kommissionens direktiv 2008/81/EF af 29. juli 2008 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF med henblik på at optage difenacoum som et aktivt stof i bilag I hertil ⁽²⁾ blev det aktive stof difenacoum godkendt til anvendelse i produkttype 14, rodenticider, jf. bilag V til direktiv 98/8/EF.

(2) Difenacoum er et antikoagulansrodenticid med kendte risici i form af utilsigtede hændelser med børn og risici for dyr og miljøet. Difenacoum er udpeget som potentielt persistent, potentielt bioakkumulerende og toksisk, eller meget persistent og meget potentielt bioakkumulerende.

(3) Af hensyn til hygiejnen og folkesundheden blev det dog anset for berettiget at opføre difenacoum og andre antikoagulansrodenticider i bilag I til direktiv 98/8/EF og dermed give medlemsstaterne mulighed for at godkende difenacoum-baserede produkter. I henhold til direktiv 2008/81/EF skal medlemsstaterne, når de godkender produkter, som indeholder difenacoum, dog sikre, at alle egnede og disponible foranstaltninger bliver overvejet og taget i brug for at begrænse risikoen for primær og sekundær udsættelse af mennesker, dyr uden for målgruppen og miljøet. De risikobegrænsende foranstaltninger i direktiv 2008/81/EF omfatter derfor bl.a. den begrænsning, at produkterne udelukkende må anvendes af fagfolk.

(4) Virksomheden Kwizda France S.A.S. (i det følgende benævnt »ansøgeren«) har i overensstemmelse med artikel 8 i direktiv 98/8/EF indgivet en ansøgning til Det Forenede Kongerige om godkendelse af seks rodenticider, som indeholder difenacoum (i det følgende benævnt »produkterne«).

(5) Det Forenede Kongerige godkendte den 3. november 2011 fem produkter og endnu ét den 14. november 2011. Produkterne blev godkendt til almindelig brug mod rotter og mus til beskyttelse af oplagrede varer, fødevarer, sundhed og materialer. Begrænsningerne, der skulle sikre, at betingelserne i artikel 5 i direktiv 98/8/EF blev overholdt i Det Forenede Kongerige, omfattede et krav om, at produktet mærkes med »Må ikke opbevares sammen med fødevarer, drikkevarer og foderstoffer«, men ikke at produktet kun må anvendes af fagfolk.

(6) Den 31. marts 2010 indgav ansøgeren en fuldstændig ansøgning til Tyskland om gensidig anerkendelse af de første godkendelser af produkterne.

(7) Den 8. juni 2012 meddelte Tyskland Kommissionen, de andre medlemsstater og ansøgeren sit forslag om at begrænse de første godkendelser i overensstemmelse med artikel 4, stk. 4, i direktiv 98/8/EF. Tyskland foreslog dels at indføre den begrænsning, at produkterne udelukkende må anvendes af uddannede eller autoriserede fagfolk, dels at beskyttelse af fødevarer ikke optræder på listen over de omstridte produkters godkendte påtænkte anvendelser, hvis fødevarerne består af planter eller planteprodukter som defineret i artikel 3, nr. 5) og 6), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 af 21. oktober 2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler og om ophævelse af Rådets direktiv 79/117/EØF og 91/414/EØF ⁽³⁾.

(8) Kommissionen opfordrede de andre medlemsstater og ansøgeren til skriftligt at fremsætte bemærkninger til meddelelsen inden 90 dage, jf. artikel 27, stk. 1, i direktiv 98/8/EF. Der blev ikke fremsat nogen bemærkninger inden for fristen. Meddelelsen blev også drøftet mellem Kommissionen og medlemsstaternes kompetente myndigheder vedrørende biocidholdige produkter ved mødet i gruppen for produktgodkendelse og lettere gensidig anerkendelse den 3.-4. juli 2012.

⁽¹⁾ EFT L 123 af 24.4.1998, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 201 af 30.7.2008, s. 46.

⁽³⁾ EUT L 309 af 24.11.2009, s. 1.

- (9) Med hensyn til produkternes begrænsning til udelukkende at måtte anvendes af uddannede eller autoriserede fagfolk skal godkendelser af biocidholdige produkter, som indeholder difenacoum, i henhold til direktiv 2008/81/EF være underlagt alle egnede og disponible risikoreducerende foranstaltninger, herunder også at produktet er begrænset til erhvervsmæssig brug. Den videnskabelige vurdering forud for vedtagelsen af direktiv 2008/81/EF konkluderede, at kun fagfolk kan forventes at følge anvisningerne til begrænsning af risikoen for sekundær udsættelse af dyr uden for målgruppen og anvende produkterne på en sådan måde, at udvikling og spredning af resistens undgås. Den begrænsning, at produkterne kun må anvendes af fagfolk, bør derfor i princippet anses for at være en egnet forebyggende risikoforanstaltning, særligt i medlemsstater, hvor der forekommer resistens overfor difenacoum.
- (10) Så længe der ikke foreligger oplysninger om andet, er en begrænsning til fagfolk derfor en egnet og disponibel risikoreducerende foranstaltning i forbindelse med godkendelsen af produkter, som indeholder difenacoum, i Tyskland. Denne konklusion underbygges yderligere af Tysklands argument, at der er konstateret difenacoumresistens hos rotter, og at den sandsynligvis er ved at brede sig i landet. Derudover har Tyskland en velfungerende infrastruktur af uddannede skadedyrsbekæmpere og autoriserede fagfolk, såsom landbrugere, gartnere og skovbrugere, der har modtaget faglig uddannelse, hvilket betyder, at den foreslåede begrænsning ikke hæmmer skadedyrsbekæmpelsen.
- (11) Med hensyn til udelukkelse af fødevarerbeskyttelse fra de godkendte påtænkte anvendelser har Tyskland anført, at de produkter, der anvendes til beskyttelse af fødevarer af vegetabilsk oprindelse i denne forbindelse, er omfattet af forordning (EF) nr. 1107/2009 og derfor ikke omfattet af direktiv 98/8/EF, hvis de beskyttede fødevarer består af planter eller planteprodukter som defineret i artikel 3, nr. 5), og 6), i forordning (EF) nr. 1107/2009.
- (12) Kommissionen bemærker, at de omstridte produkter utvivlsomt er omfattet af definitionen af biocidholdige produkter i artikel 2, stk. 1, litra a), i direktiv 98/8/EF. Det skal derfor blot undersøges, om produkterne ikke alligevel er omfattet af direktiv 98/8/EF i kraft af direktivets artikel 1, stk. 2, litra r), hvad angår visse anvendelsesområder, hvor sådanne særlige anvendelser kræver yderligere godkendelser, jf. forordning (EF) nr. 1107/2009.
- (13) Det fremgår af artikel 2, stk. 1, litra a), i forordning (EF) nr. 1107/2009, at forordningen ikke finder anvendelse på produkter, hvis hovedformål må anses for at være af hygiejnemæssig karakter snarere end beskyttelse af planter eller planteprodukter.
- (14) De omstridte produkter er bl.a. påtænkt til anvendelse som rodenticider mod mus og rotter til beskyttelse af fødevarer, og fødevarer kan bestå af planter eller planteprodukter som defineret i artikel 3, nr. 5) og 6), i forordning (EF) nr. 1107/2009.
- (15) De omstridte produkter er imidlertid også påtænkt til en række andre anvendelsesformål end fødevarerbeskyttelse, og de fleste fødevarer består ikke af planter eller planteprodukter. Mærkningskravene i godkendelserne af de omstridte produkter sikrer desuden, at produkterne ikke anvendes direkte på fødevarer⁽¹⁾. Når produkterne anvendes til fødevarerbeskyttelse, som anført i godkendelsen, er det først og fremmest for at undgå fødevarerforurening fra gnavere og overførsel af zoonotiske sygdomme i overensstemmelse med de almindelige hygiejnebestemmelser for alle led i produktionen, forarbejdningen og distributionen af fødevarer, jf. bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne⁽²⁾.
- (16) Eftersom hovedformålet med de omstridte produkter snarere er hygiejne end beskyttelse af planter eller planteprodukter, er produkterne ikke udelukket fra at være omfattet af direktiv 98/8/EF i henhold til artikel 1, stk. 2, litra r), i samme direktiv. Den begrænsning, som Tyskland har anmodet om, kan dermed ikke retfærdiggøres ud fra de angivne årsager.
- (17) Foranstaltningerne i denne afgørelse er i overensstemmelse med udtalelse fra Det Stående Udvalg for Biocidholdige Produkter —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Tyskland kan begrænse de godkendelser, der udstedes, i overensstemmelse med artikel 4 i direktiv 98/8/EF for de produkter, der er anført i bilaget til denne afgørelse, således at produkterne kun må anvendes af uddannede eller autoriserede fagfolk, og uden at beskyttelse af fødevarer udelukkes fra de godkendte påtænkte anvendelser af produkterne.

⁽¹⁾ Se den vejledning, som Kommissionens tjenestegrene og medlemsstaternes kompetente myndigheder har udarbejdet i forbindelse med direktiv 98/8/EF om biocidholdige produkter og direktiv 91/414/EØF om plantebeskyttelsesmidler: *Borderline between Directive 98/8/EC concerning the placing on the market of Biocidal product and Directive 91/414/EEC concerning the placing on the market of plant protection product*. Findes på webstedet http://ec.europa.eu/food/plant/protection/evaluation/borderline_en.htm (kun på engelsk).

⁽²⁾ EUT L 139 af 30.4.2004, s. 1.

Artikel 2

Denne afgørelse er rettet til Forbundsrepublikken Tyskland.

Udfærdiget i Bruxelles, den 19. februar 2013.

På Kommissionens vegne

Janez POTOČNIK

Medlem af Kommissionen

BILAG

Produkter, for hvilke Tyskland kan begrænse de godkendelser, der udstedes i overensstemmelse med artikel 4 i direktiv 98/8/EF, således at produkterne kun må anvendes af uddannede eller autoriserede fagfolk:

Produktnavn i Det Forenede Kongerige	Det Forenede Kongeriges referencenummer i registret over biocidholdige produkter	Produktnavn i Tyskland	Tysklands referencenummer i registret over biocidholdige produkter
Murabloc LM	2010/1329/5686/UK/AA/7269	Murablock	2010/1329/5686/DE/MA/8105
Souribloc	2010/1329/5706/UK/AA/7465	Souriblock	2010/1329/5706/DE/MA/8109
Raticide VK	2010/1329/5726/UK/AA/7468	MUSCIDAN Haferköder	2010/1329/5726/DE/MA/8113
Le Souriquois	2010/1329/5728/UK/AA/7470	MUSCIDAN Weizenköder	2010/1329/5728/DE/MA/8120
Ratigum	2010/1329/5707/UK/AA/7466	Ratigum	2010/1329/5707/DE/MA/8110
Super Pellets	2010/1329/5708/UK/AA/7467	Super Pellets	2010/1329/5708/DE/MA/8112

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE

af 19. februar 2013

om undtagelser for visse medlemsstater med hensyn til indberetning af statistikker i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1338/2008 om fællesskabsstatistikker over folkesundhed og arbejdsmiljø for så vidt angår statistikker baseret på interviewundersøgelsen vedrørende sundhed i EU (EHIS)

(meddelt under nummer C(2013) 784)

(Kun den engelske, den franske, den nederlandske, den svenske og den tyske udgave er autentiske)

(EØS-relevant tekst)

(2013/97/EU)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1338/2008 af 16. december 2008 om fællesskabsstatistikker over folkesundhed og arbejdsmiljø ⁽¹⁾, særlig artikel 9, stk. 2,

under henvisning til anmodninger fremsat af Belgien, Frankrig, Nederlandene, Sverige og Det Forenede Kongerige, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til artikel 9, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1338/2008 kan Kommissionen indrømme medlemsstaterne undtagelser og overgangsperioder, begge baseret på objektive grunde.
- (2) Det fremgår af de oplysninger, som Kommissionen har modtaget, at medlemsstaternes anmodninger om undtagelser skyldes, at der er behov for større tilpasninger af nationale administrative og statistiske systemer for fuldt ud at opfylde kravene i forordning (EF) nr. 1338/2008.

- (3) Sådanne undtagelser bør indrømmes Belgien, Frankrig, Nederlandene, Sverige og Det Forenede Kongerige på grundlag af deres anmodning herom.

- (4) Foranstaltningerne i denne afgørelse er i overensstemmelse med udtalelse fra Udvalget for det Europæiske Statistiske System —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

De i bilaget nævnte medlemsstater indrømmes de deri anførte undtagelser.

Artikel 2

Denne afgørelse er rettet til Kongeriget Belgien, Den Franske Republik, Kongeriget Nederlandene, Kongeriget Sverige og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland.

Udfærdiget i Bruxelles, den 19. februar 2013.

På Kommissionens vegne

Algirdas ŠEMETA

Medlem af Kommissionen

⁽¹⁾ EUT L 354 af 31.12.2008, s. 70.

BILAG

Undtagelser fra forordning (EF) nr. 1338/2008, som gennemført af Kommissionen, for så vidt angår statistikker baseret på interviewundersøgelsen vedrørende sundhed i EU (EHIS)

Belgien, Frankrig og Nederlandene indberetter ikke de variabler, der er anført i følgende tabel:

Belgien	— INTLANG (interviewsprog) — PL4, PL5, PL7 i datasættet om fysiske og sensoriske funktionsnedsættelser — MH1a til MH1h om mental sundhed — AM3 og AM5 om ambulant behandling — PA4 om forebyggende foranstaltninger — UN1a til UN2d om uopfyldte behov.
Frankrig	— AL1 til AL6 om alkoholforbrug — IC1 til IC3 om uformel pleje.
Nederlandene	— PL5 og PL6 om fysiske og sensoriske funktionsnedsættelser — MH1a til MH1h om mental sundhed — PE1 til PE8 om fysiske aktiviteter — AL1 til AL6 om alkoholforbrug.

Sverige og Det Forenede Kongerige: Referencepopulationen i Sverige og Det Forenede Kongerige er personer, der er fyldt 16, og som bor i private husstande på disse medlemsstaters område på tidspunktet for dataindsamlingen.

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE

af 19. februar 2013

om EU-tilskud til en koordineret kontrolplan med henblik på at bestemme prævalensen af svigagtig praksis ved markedsføring af visse fødevarer

(meddelt under nummer C(2013) 1035)

(2013/98/EU)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarerlovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes⁽¹⁾, særlig artikel 66, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Efter offentlig kontrol, som siden december 2012 er blevet foretaget i en række medlemsstater, blev Kommissionen underrettet om svigagtig praksis i forbindelse med visse fødevarer. Det var derfor nødvendigt for Kommissionen ved Kommissionens henstilling 2013/99/EU⁽²⁾ over for medlemsstaterne at anbefale en koordineret kontrolplan med henblik på at bestemme prævalensen af sådan svigagtig praksis ved markedsføring af de pågældende fødevarer. Den koordinerede kontrolplan bør gennemføres i 1 måned at regne fra vedtagelsen af Kommissionens henstilling eller senest fra den 1. marts 2013.

(2) For at fremme en gnidningsløs og hurtig anvendelse af planen bør Unionen yde finansiel støtte til de medlemsstater, der gennemfører planen, på det mest passende niveau. Under hensyntagen til situationens ekstraordinære karakter og det presserende behov for at berolige forbrugerne, undgå handelsforstyrrelse på det pågældende marked og sikre, at EU-eksporten ikke påvirkes, er det begrundet at fastsætte EU's sats for støtte til de støtteberettigede udgifter til 75 %.

(3) På grundlag af de foreliggende oplysninger skønnes udgifterne til DNA-test af fødevarer, der er markedsført og/eller mærket som indeholdende oksekød, og til undersøgelser med henblik på påvisning af restkoncentrationer af phenylbutazon (PBZ) i hestekød at udgøre 400 EUR pr. test eller påvisningsundersøgelse.

(4) Med en EU-støttesats på 75 % vil det maksimale EU-bidrag til gennemførelse af DNA- og PBZ-test udgøre 300 EUR pr. test.

(5) I henhold til artikel 84 i finansforordningen og artikel 94 i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1268/2012 af 29. oktober 2012 om gennemførelsesbestemmelser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget⁽³⁾ (i det følgende benævnt »gennemførelsesbestemmelserne«) skal der forud for indgåelsen af en udgiftsforpligtelse, der afholdes over EU-budgettet, foreligge en finansieringsafgørelse, der angiver de vigtigste elementer i den foranstaltning, der medfører en udgift, og som er vedtaget af institutionen eller de myndigheder, som denne har bemyndiget.

(6) De foranstaltninger, der kan ydes EU-støtte til, fastlægges i denne afgørelse.

(7) EU-tilskuddet bør ydes, på betingelse af at testene og analyserne er blevet gennemført og de kompetente myndigheder forelægger alle nødvendige oplysninger inden for de frister, der er fastsat i denne afgørelse.

(8) Af hensyn til administrativ effektivitet bør alle udgifter, der forelægges med henblik på EU-tilskud, angives i euro. I overensstemmelse med Rådets forordning (EF) nr. 1290/2005 af 21. juni 2005 om finansiering af den fælles landbrugspolitik⁽⁴⁾ bør omregningskursen for udgifter i en anden valuta end euro være den sidste vekselkurs, som Den Europæiske Centralbank har fastsat inden den første dag i den måned, i hvilken betalingsanmodningen indgives af den berørte medlemsstat.

(9) I henhold til forordning (EF) nr. 1290/2005 skal tilskud af denne art finansieres over Den Europæiske Garantifond for Landbruget. Med hensyn til finanskontrol gælder artikel 9, 36 og 37 i nævnte forordning —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Genstand

Unionen yder støtte til de udgifter, medlemsstaterne afholder til gennemførelsen af den kontrolplan, der er omhandlet i henstilling 2013/99/EU (i det følgende benævnt »Kommissionens henstilling«), med et samlet maksimumsbeløb på 1 357 500 EUR, der finansieres via budgetkonto 17 04 07 01.

⁽¹⁾ EUT L 165 af 30.4.2004, s. 1.

⁽²⁾ Se side 28 i denne EUT.

⁽³⁾ EUT L 362 af 31.12.2012, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT L 209 af 11.8.2005, s. 1.

*Artikel 2***Støtteberettigede udgifter**

1. EU-tilskuddet omhandlet i Kommissionens henstilling udgør en delvis refusion på 75 % af udgifter til de test, der gennemføres af de kompetente myndigheder for at gennemføre den kontrolplan, der er omhandlet i Kommissionens henstilling.

EU-bidraget kan højst udgøre:

- a) 300 EUR pr. test
- b) de beløb, der er angivet i bilag I.

2. Der kan kun ydes støtte til udgifter, der er angivet i bilag II.

*Artikel 3***Regler for støtteberettigelse**

1. EU-tilskuddet omhandlet i artikel 1 ydes på følgende betingelser:

- a) Testene skal være gennemført i overensstemmelse med Kommissionens henstilling i den periode, der er omhandlet i afsnit II i bilaget til henstillingen.
- b) Medlemsstaterne skal have forelagt Kommissionen den rapport, der er omhandlet i afsnit III i bilaget til Kommissionens henstilling, og inden for den frist, der er fastsat i samme afsnit.
- c) Medlemsstaterne skal have forelagt Kommissionen et regnskab i elektronisk form i overensstemmelse med det format, der er fastlagt i bilag III.

2. Kommissionen kan reducere støttebeløbet omhandlet i artikel 1, hvis betingelserne, jf. stk. 1 i nærværende artikel,

ikke er opfyldt, under hensyntagen til, hvor alvorlig den manglende opfyldelse er, og til det potentielle økonomiske tab for Unionen.

*Artikel 4***Valuta og omregningskurs**

1. De udgifter, medlemsstaterne forelægger med henblik på EU-tilskud, angives i euro eksklusive moms og andre skatter og afgifter.

2. Hvis en medlemsstats udgifter er i en anden valuta end euro, skal den berørte medlemsstat omregne udgifterne til euro på basis af den sidste vekselkurs, som Den Europæiske Centralbank har fastsat inden den første dag i den måned, i hvilken betalingsanmodningen indgives af medlemsstaten.

Artikel 5

Denne afgørelse er en finansieringsafgørelse som omhandlet i finansforordningens artikel 84.

Artikel 6

Denne afgørelse anvendes fra datoen for offentliggørelsen af Kommissionens henstilling.

Artikel 7

Denne afgørelse er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 19. februar 2013.

På Kommissionens vegne

Tonio BORG

Medlem af Kommissionen

BILAG I

Maksimalt EU-tilskud, jf. artikel 2, stk. 1

Medlemsstat	Maksimalt EU-tilskud til DNA-test	Maksimalt EU-tilskud til PBZ-test	EU-tilskud I ALT
Belgien	30 000	100 500	130 500
Bulgarien	30 000	46 500	76 500
Tjekkiet	30 000	1 500	31 500
Danmark	15 000	1 500	16 500
Tyskland	45 000	15 000	60 000
Estland	3 000	1 500	4 500
Irland	15 000	10 500	25 500
Grækenland	30 000	15 000	45 000
Spanien	45 000	34 500	79 500
Frankrig	45 000	78 000	123 000
Italien	45 000	183 000	228 000
Cypern	3 000	1 500	4 500
Letland	15 000	1 500	16 500
Litauen	15 000	1 500	16 500
Luxembourg	3 000	1 500	4 500
Ungarn	30 000	1 500	31 500
Malta	3 000	1 500	4 500
Nederlandene	30 000	30 000	60 000
Østrig	30 000	1 500	31 500
Polen	45 000	75 000	120 000
Portugal	30 000	1 500	31 500
Rumænien	30 000	51 000	81 000
Slovenien	3 000	1 500	4 500
Slovakiet	15 000	1 500	16 500
Finland	15 000	1 500	16 500
Sverige	30 000	6 000	36 000
Det Forenede Kongerige	45 000	16 500	61 500
I ALT	675 000	682 500	1 357 500

BILAG II

Støtteberettigede udgifter, jf. artikel 2, stk. 2

Der kan kun ydes EU-tilskud for gennemførelse af testene til dækning af udgifter, som medlemsstaterne har afholdt til:

- a) indkøb af testkit, reagenser og alle identificerbare hjælpematerialer, som specielt anvendes til gennemførelse af testene
 - b) personale, uanset ansættelsesforhold, hvis arbejde udelukkende eller for en del af tiden specifikt vedrører gennemførelse af test i laboratoriets lokaler; udgifterne vedrører kun de faktiske lønninger plus bidrag til sociale sikringsordninger og andre lovbestemte udgifter, der indgår i vederlaget
 - c) forsendelse af prøver til det laboratorium, der gennemfører analyserne/testene
 - d) generalomkostninger svarende til 7 % af summen af de i litra a), b) og c) omhandlede omkostninger.
-

BILAG III

Regnskab, jf. artikel 3, stk. 1, litra c)

DNA			
Angiv personalekategori	Timer	Udgifter/time	Personaleudgifter
(1)	(2)	(3)	(4) = (2) × (3)
		Subtotal — personale	(5)
Præciser: kit/reagenser/hjælpematerialer	Mængde/antal	Udgift pr. enhed	Udgifter i alt
(6)	(7)	(8)	(9) = (7) × (8)
		Subtotal — kit/reagenser/hjælpematerialer	(10)
Udgifter til transport til laboratoriet			(11)
		I ALT	(12) = (5) + (10) + (11)
I ALT, INKL. GENERALOMKOSTNINGER			= (12) × 1,07

PBZ			
Angiv personalekategori	Timer	Udgifter/time	Personaleudgifter
(1)	(2)	(3)	(4) = (2) × (3)
		Subtotal — personale	(5)
Præciser: reagenser/hjælpematerialer	Mængde/antal	Udgift pr. enhed	Udgifter i alt
(6)	(7)	(8)	(9) = (7) × (8)
		Subtotal — reagenser/hjælpematerialer	(10)
Udgifter til transport til laboratoriet			(11)
		I ALT	(12) = (5) + (10) + (11)
I ALT, INKL. GENERALOMKOSTNINGER			= (12) × 1,07

HENSTILLINGER

KOMMISSIONENS HENSTILLING

af 19. februar 2013

om en koordineret kontrolplan med henblik på at bestemme prævalensen af svigagtig praksis ved markedsføring af visse fødevarer

(2013/99/EU)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarelovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes⁽¹⁾, særlig artikel 53, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til artikel 53 i forordning (EF) nr. 882/2004 kan Kommissionen anbefale koordinerede planer, der om fornødent tilrettelægges på ad hoc-basis, navnlig med henblik på at bestemme prævalensen af farer i foderstoffer, fødevarer eller dyr.
- (2) Ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/13/EF af 20. marts 2000 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om mærkning af og præsentationsmåder for levnedsmidler samt om reklame for sådanne levnedsmidler⁽²⁾ er der fastsat regler om mærkning af fødevarer, der gælder for alle fødevarer.
- (3) I henhold til direktiv 2000/13/EF må mærkningen og metoderne ikke vildlede forbrugeren, især med hensyn til fødevarens egenskaber, herunder dens egentlige art og dens identitet. I mangel af specifik EU-lovgivning eller national lovgivning gælder det desuden, at varebetegnelsen udgøres af det navn, der har vundet hævd i den medlemsstat, hvor salget finder sted, eller af en beskrivelse af fødevaren, der skal være så nøjagtig, at køberen oplyses om dens egentlige art.
- (4) Endvidere skal alle ingredienser anføres på etiketten af færdigpakkede fødevarer, der er bestemt til den endelige forbruger eller storkøkkener. Navnlig skal det på fødeva-

rer, der indeholder kød som ingrediens, når varen er bestemt til den endelige forbruger eller storkøkkener, også angives, hvilke dyrearter kødet hidrører fra, direkte på emballagen eller på en vedhæftet etiket. Hvis en ingrediens nævnes i fødevarebetegnelsen, skal mængden heraf udtrykt i procent også angives i ingredienslisten, så forbrugeren ikke vildledes med hensyn til fødevarens identitet og sammensætning.

- (5) Ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer⁽³⁾ er der fastsat supplerende mærkningskrav, der gælder for specifikke fødevarer. Det fastsættes deri bl.a., at pakker, der er beregnet til den endelige forbruger, og som indeholder hakket kød fra bl.a. enhovede dyr, skal være forsynet med en oplysning om, at produktet skal koges eller steges, inden det indtages, hvis og i det omfang det kræves af den nationale lovgivning i den medlemsstat, på hvis område produktet markedsføres.
- (6) I henhold til afsnit III i bilag II til forordning (EF) nr. 853/2004 skal fødevarevirksomhedsledere, der driver slagterier, anmode om, modtage, kontrollere og skride ind på grundlag af oplysninger om fødevarekæden med hensyn til alle dyr, bortset fra vildtlevende vildt, der er sendt eller er bestemt til at blive sendt til slagteriet. De relevante oplysninger om fødevarekæden skal især vedrøre indgivne veterinærlægemidler, som dyrene har fået i løbet af en relevant periode, når tilbageholdelsesperioden har været på over 0 dage, samt behandlingsdato og tilbageholdelsesperioder. Ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 854/2004 af 29. april 2004 om særlige bestemmelser for tilrettelæggelsen af den offentlige kontrol af animalske produkter til konsum⁽⁴⁾ kræves det bl.a., at embedsdyrlægen varetager audit- og inspektionsopgaver. Embedsdyrlægen skal navnlig kontrollere og analysere de relevante oplysninger i registrene på den bedrift, som de dyr, der skal slagtes, kommer fra, og tage hensyn til de dokumenterede resultater af denne kontrol og analyse, når han foretager inspektion før og efter slagting.

⁽¹⁾ EUT L 165 af 30.4.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 109 af 6.5.2000, s. 29.

⁽³⁾ EUT L 139 af 30.4.2004, s. 55.

⁽⁴⁾ EUT L 139 af 30.4.2004, s. 206.

- (7) Efter offentlig kontrol, som siden december 2012 er blevet foretaget i en række medlemsstater, blev Kommissionen underrettet om, at visse færdigpakkede varer indeholdt hestekød, som ikke er opført på ingredienslisten, der er angivet direkte på emballagen eller på en vedhæftet etiket. I stedet henviste betegnelsen på visse sådanne fødevarer og/eller de medfølgende ingredienslister på misvisende vis udelukkende til forekomst af oksekød.
- (8) I henhold til artikel 17 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarer sikkerhed⁽¹⁾ skal ledere af fødevarer- og foderstofvirksomheder sikre, at de krav i fødevarerlovgivningen, der er relevante for deres aktiviteter, er opfyldt i alle produktions-, tilvirknings- og distributionsled i den virksomhed, som er under deres ledelse, og kontrollere, at de pågældende krav overholdes.
- (9) Heste er en dyreart, der kan være »fødevarerproducerende« eller »ikke-fødevarerproducerende«. Phenylbutazon er et veterinærlægemiddel, hvis brug er tilladt til ikke-fødevarerproducerende dyr i henhold til Kommissionens forordning (EU) nr. 37/2010 af 22. december 2009 om farmakologisk virksomme stoffer og disses klassifikation med hensyn til maksimalgrænseværdier for restkoncentrationer i animalske fødevarer⁽²⁾. Ikke-fødevarerproducerende heste, som er blevet behandlet med phenylbutazon på et eller andet tidspunkt i deres liv, må således ikke indgå i fødevarerekæden. I betragtning af den svigagtige praksis vedrørende tilstedeværelse af hestekød i visse fødevarer, uden at det fremgår af mærkningen, bør det af forebyggelseshensyn fastslås, om heste, som er blevet behandlet med phenylbutazon, er kommet ind i fødevarerekæden.
- (10) Det er derfor nødvendigt, at Kommissionen henstiller til medlemsstaterne at gennemføre et koordineret kontrolprogram med henblik på at bestemme prævalensen af svigagtig praksis ved markedsføring af visse fødevarer i en periode på en måned. Denne periode kan forlænges med en periode på yderligere to måneder.
- (11) Den anbefalede kontrolplan bør omfatte to foranstaltninger.
- (12) Den første foranstaltning bør bestå af passende kontroller, der gennemføres i detailledet, af fødevarer, der er bestemt til den endelige forbruger eller storkøkkener, og som er markedsført og/eller mærket som indeholdende oksekød.
- (13) Der findes pålidelige metoder, som med en tilstrækkelig grad af nøjagtighed kan påvise forekomst af proteiner fra ikke-angivne arter i en prøve. EU-referencelaboratoriet for animalske proteiner i foderstoffer kan give nyttige oplysninger om disse metoder og deres anvendelse. De kompetente myndigheder bør opfordres til at søge rådgivning hos dette laboratorium om, hvilke metoder der kan anvendes.
- (14) Den anden foranstaltning bør bestå af passende kontroller, der gennemføres på virksomheder, der håndterer hestekød til konsum, herunder fødevarer, der har oprindelse i tredjelande, med henblik på påvisning af restkoncentrationer af phenylbutazon. Kontrollerne bør ligeledes foretages på en repræsentativ prøve under hensyntagen til produktions- og importmængder. Der bør i dette tilfælde henvises til metoder, der er fastsat i Kommissionens beslutning 2002/657/EF af 12. august 2002 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets direktiv 96/23/EF for så vidt angår analysemetoders ydeevne og fortolkning af resultater⁽³⁾.
- (15) Medlemsstaterne bør meddele resultaterne af kontrollen til Kommissionen regelmæssigt med henblik på en vurdering af resultaterne og en afgørelse om, hvilken indsats der er bedst.
- (16) Efter høring af Den Stående Komité for Fødevarerekæden og Dyresundhed —

VEDTAGET DENNE HENSTILLING:

Medlemsstaterne bør anvende en koordineret kontrolplan, jf. bilaget til denne henstilling, som består af følgende foranstaltninger:

- a) offentlig kontrol af fødevarer, der er bestemt til den endelige forbruger eller storkøkkener, og som er markedsført og/eller mærket som indeholdende oksekød

⁽¹⁾ EFT L 31 af 1.2.2002, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 15 af 20.1.2010, s. 1.

⁽³⁾ EFT L 221 af 17.8.2002, s. 8.

- b) offentlig kontrol af hestekød til konsum med henblik på påvisning af restkoncentrationer af phenylbutazon.

Udfærdiget i Bruxelles, den 19. februar 2013.

På Kommissionens vegne

Tonio BORG

Medlem af Kommissionen

BILAG

Koordineret kontrolplan med henblik på at bestemme prævalensen af svigagtig praksis ved markedsføring af visse fødevarer**I. DEN KOORDINEREDE KONTROLPLANS FORANSTALTNINGER OG OMFANG**

Den koordinerede kontrolplan bør omfatte to foranstaltninger.

FORANSTALTNING 1: Kontrol af fødevarer, der er markedsført og/eller mærket som indeholdende oksekød**A. Berørte produkter**

1. Fødevarer, der er markedsført og/eller mærket som indeholdende oksekød (f.eks. hakket kød, kødprodukter og tilberedt kød) henhørende under følgende kategorier:
 - a) færdigpakkede fødevarer, der bestemt til den endelige forbruger eller storkøkkener, og som er mærket som indeholdende oksekød
 - b) fødevarer, der udbydes til den endelige forbruger eller til storkøkkener uden at være færdigpakkede, og fødevarer, der emballeres på salgsstedet efter forbrugerens anmodning eller er færdigpakkede med henblik på direkte salg, og som markedsføres og/eller på anden måde angives at indeholde oksekød.
2. I forbindelse med denne koordinerede kontrolplan forstås ved »færdigpakkede fødevarer« »færdigpakkede levnedsmidler« som defineret i artikel 1, stk. 3, litra b), i direktiv 2000/13/EF.
3. I forbindelse med denne koordinerede kontrolplan gælder definitionerne af »hakket kød«, »tilberedt kød« og »kødprodukter« i punkt 1.13, 1.15 og 7.1 i bilag I til forordning (EF) nr. 853/2004.

B. Formål

De kompetente myndigheder bør gennemføre offentlig kontrol for at fastslå, om de produkter, der er nævnt i litra A, indeholder hestekød, som ikke er angivet behørigt på emballagen, eller, når det drejer sig om ikke-færdigpakkede fødevarer, hvis forekomst forbrugerne eller storkøkkenerne ikke er blevet oplyst om i overensstemmelse med EU-retten og i givet fald de nationale bestemmelser.

C. Prøveudtagningssteder og -procedure

1. Prøven skal være repræsentativ for de pågældende produkter og dække et bredt udsnit af produkter.
2. Prøveudtagningen bør udføres i detaileddet (f.eks. supermarkeder, mindre butikker og slagtere) og kan også udvides til at omfatte andre virksomheder (f.eks. kølehuse).

D. Antal prøver og nærmere bestemmelser

Skemaet nedenfor indeholder en oversigt over det vejledende anbefalede minimumsantal prøver, der skal udtages i den periode, der er anført i afsnit II. De kompetente myndigheder opfordres til om muligt at udtage et højere antal prøver. Fordelingen af prøver pr. medlemsstat er baseret på befolkningstal, dog udtages der mindst 10 prøver af de pågældende produkter pr. medlemsstat pr. kalendermåned som anført i afsnit II.

Fødevarer, der er markedsført og/eller mærket som indeholdende oksekød	
Salgsland	Vejledende anbefalede antal prøver pr. måned
Frankrig, Tyskland, Italien, Det Forenede Kongerige, Spanien, Polen	150
Rumænien, Nederlandene, Belgien, Grækenland, Portugal, Tjekkiet, Ungarn, Sverige, Østrig, Bulgarien	100
Litauen, Slovakiet, Danmark, Irland, Finland, Letland	50
Slovenien, Estland, Cypern, Luxembourg, Malta	10

E. Metoder

De kompetente myndigheder bør fortrinsvis anvendes den/de metode(r), der anbefales af EU-referencelaboratoriet for animalske proteiner i foder, jf. <http://eurl.craw.eu/en/164/legal-sources-and-sops>.

FORANSTALTNING 2: Kontrol af hestekød bestemt til konsum**A. Berørte produkter**

Hestekød samt kød af æsler, muldyr eller mulæsler, fersk, kølet eller frosset, der er henhørende under KN-kode 0205, og som er bestemt til konsum.

B. Formål

De kompetente myndigheder bør gennemføre offentlig kontrol med henblik på påvisning af eventuel forekomst af restkoncentrationer af phenylbutazon i de produkter, der er omhandlet i litra A.

C. Prøveudtagningssteder og -procedure

Der bør udtages prøver af produkterne på virksomheder og steder, hvor man håndterer de produkter, der er omhandlet i litra A (f.eks. slagterier og grænsekontrolsteder).

D. Antal prøver og nærmere bestemmelser

Det anbefalede minimumsantal prøver, der skal udtages i den periode, der er fastsat i afsnit II, bør fastsættes til 1 prøve for hver 50 tons af de produkter, der er omhandlet i litra A, dog mindst 5 prøver pr. medlemsstat.

E. Metoder

De kompetente myndigheder bør anvende metoder, der er valideret i overensstemmelse med Kommissionens beslutning 2002/657/EF. Sådanne metoder findes på webstedet for EU-referencelaboratoriet for restkoncentrationer af veterinærlægemidler og forurenende stoffer i animalske fødevarer for så vidt angår restkoncentrationer som anført i bilag I, gruppe A 5), og gruppe B 2) a), b) og e), til Rådets direktiv 96/23/EF ⁽¹⁾, på adressen <http://fis-vl.bund.de/Public/irc/fis-vl/Home/main>.

II. VARIGHEDEN AF DEN KOORDINEREDE KONTROLPLAN

Den koordinerede kontrolplan bør gennemføres i 1 måned at regne fra vedtagelsen af denne henstilling eller senest fra den 1. marts 2013.

III. INDBERETNING AF RESULTATER

1. De kompetente myndigheder bør indberette et sammendrag af følgende oplysninger for hver af de foranstaltninger, der er omhandlet i afsnit I i dette bilag:

- a) antal udtagne prøver pr. produktkategori
- b) hvilke(n) metode(r) der er anvendt til analyse, og hvilken type analyse der er udført
- c) antal positive resultater
- d) opfølgende kontrol vedrørende positive resultater med hensyn til produkter, der er omhandlet i litra A under foranstaltning 1, i de tilfælde, hvor den konstaterede forekomst af hestekød overstiger 1 %
- e) opfølgende kontrol vedrørende positive resultater med hensyn til produkter, der er omhandlet i litra A under foranstaltning 2
- f) resultater af opfølgende kontrol
- g) for så vidt angår positive resultater med hensyn til produkter, der er omhandlet i litra A under foranstaltning 2, det land, hvor der blev udstedt certifikat for det pågældende dyr bestemt til slagtning.

Rapporten sendes til Kommissionen senest 15 dage efter udløbet af den periode på 1 måned, der er nævnt i afsnit II.

Rapporten skal forelægges i overensstemmelse med et format, som Kommissionen vil fastlægge.

2. De kompetente myndigheder bør straks underrette Kommissionen om eventuelle positive resultater af den offentlige kontrol, der er gennemført under foranstaltning 1 og 2 i afsnit I, via det hurtige varslingssystem for fødevarer og foder (RASFF).
3. De kompetente myndigheder bør også underrette Kommissionen om resultaterne af evt. egenkontrol udført på deres foranledning af fødevarevirksomhedslederne. Sådanne oplysninger bør være ledsaget af de i punkt 1 nævnte oplysninger og forelægges i overensstemmelse med et format, som Kommissionen vil fastlægge.

⁽¹⁾ EUT L 125 af 23.5.1996, s. 10.

III

(Andre retsakter)

DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE SAMARBEJDSOMRÅDE

EFTA-TILSYNSMYNDIGHEDENS BESLUTNING

Nr. 90/12/KOL

af 15. marts 2012

om salg af visse bygninger i Indre Leir i Haslemoen Leir (Norge)

EFTA-TILSYNSMYNDIGHEDEN (I DET FØLGENDE BENÆVNT "TILSYNSMYNDIGHEDEN") HAR —

Under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (i det følgende benævnt "EØS-aftalen"), særlig artikel 61 og protokol 26,

Under henvisning til aftalen mellem EFTA-staterne om oprettelse af en tilsynsmyndighed og en domstol (i det følgende benævnt "tilsyns- og domstolsaftalen"), særlig artikel 24,

Under henvisning til protokol 3 til tilsyns- og domstolsaftalen (i det følgende benævnt "protokol 3"), navnlig artikel 1, stk. 2, i del I og artikel 7, stk. 5, og artikel 14 i del II,

Efter at have opfordret de interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger i henhold til disse bestemmelser ⁽¹⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

I. SAGSFREMSTILLING

1. SAGSFORLØB

- (1) På grundlag af en klage og efter en del korrespondance (dok. nr. 427226, 422506, 449988, 428521 og 458787) meddelte Tilsynsmyndigheden ved brev af 24. marts 2010 (dok. nr. 549786) de norske myndigheder, at den havde indledt proceduren i artikel 1, stk. 2, i Del I i protokol 3 over for salget af visse bygninger i Indre Leir i Haslemoen Leir.
- (2) Tilsynsmyndighedens åbningsbeslutning nr. 96/09/KOL af 24. marts 2010 blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* samt i EØS-tillægget ⁽²⁾. De norske myndigheder fremsatte sine bemærkninger ved brev af 12. maj 2010 samt ved brev af 19. november 2010 (dok. nr. 557187 og nr. 581797). Der indkom ingen bemærkninger fra tredjemand.

2. HASLEMOEN LEIR

- (3) I 2001 besluttede Stortinget at afhænde militær ejendom, som ikke længere blev anvendt til militære formål, til markedsværdien ⁽³⁾. De berørte kommuner fik forkøbsret.
- (4) En af de ejendomme, der skulle sættes til salg, var militærlejren Haslemoen Leir i Våler kommune i Hedmark fylke, hvor al militær aktivitet ophørte den 30. juni 2003. Den norske stat satte militærlejren til salg i oktober 2004, og hele lejren blev ved kontrakt af 16. april 2005 købt af Våler kommune til en pris af 46 mio. NOK.
- (5) Haslemoen Leir har siden 1950 været militærbase for hæren og består af: (i) skovområder, (ii) et dyrket område, (iii) et boligområde (også benævnt Storskjæret) og (iv) et område benævnt Indre Leir.
- (6) Hele Indre Leir har et areal på ca. 300 000 m² og rummer 44 bygninger ⁽⁴⁾ med et samlet grundareal på over 42 000 m². Disse bygninger er bl. a. barakker og servicebygninger til militæret, bl.a. køkkenfaciliteter, biograf, officersmesse, skole og undervisningslokaler, træningsfaciliteter, lagerbygninger og garager. Nogle af de gamle bygninger er blevet renoveret, og militærlejren var, indtil den lukkede, i god stand.
- 2.1 Den norske stats salg af Haslemoen Leir til Våler kommune**
- (7) Da Haslemoen Leir blev sat til salg på markedet i 2004, gav den norske stat et uafhængigt sagkyndigt vurderingsfirma, Agdestein Takst & Eiendomsrådgivning, til opgave at foretage en vurdering af Haslemoen Leir ⁽⁵⁾. I

⁽¹⁾ Beslutning nr. 96/10/KOL om salg af visse bygninger i kaserneområdet på militærbasen Haslemoen Leir, offentliggjort i EUT C 325 af 2.12.2010, s. 12, og EØS-tillæg nr. 66 af 2.12.2010, s. 1.

⁽²⁾ Se fodnote 1.

⁽³⁾ <http://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Saker/Sak/?p=21519>. Se også kongelig resolusjon af 19.12.1997 ("Avhendingsinstruksen").

⁽⁴⁾ Dok. nr. 428521 og 557187.

⁽⁵⁾ Dok. nr. 458897, 458902 og 458903 (Agdesteins første rapport).

Agdesteins rapport af 22. december 2004 (den første Agdestein-rapport) blev Indre Leirs "investorværdi" ⁽⁶⁾ med de 44 bygninger sat til 39 mio. NOK, hvis bygningerne blev solgt hver for sig. Hvis Indre Leir blev solgt samlet, ville "investorværdien" ifølge rapporten udgøre 29 mio. NOK. Rapporten indeholdt særskilte værdiansættelser for de fleste af de 44 bygninger, med specifikationer og korte beskrivelser af hver bygning og dens tekniske stand.

- (8) Nedslaget på 10 mio. NOK omtales i efterfølgende rapporter og korrespondance som et nedslag på 30 % (eller ca. 30 %). Det nedslag, der blev ydet ved samlet køb af hele Indre Leir, ligger imidlertid tættere på 25,64 % (39 mio. NOK med nedslag på 10 mio. NOK = 25,641025 %).
- (9) Køberen, Våler kommune, satte de uafhængige vurderingsmænd Erik Alhaug and Trond Bakke til at vurdere Indre Leir og boligområdet Storskjæret. Deres vurdering var også baseret på samlet salg af hele Indre Leir. De foretog en vurdering af investorværdien, dvs. den forventede markedsværdi baseret på fremtidige lejeindtægter af bygningerne. Deres rapport var ret kort og fyldte kun 4 sider, den var ikke baseret på nogen besigtigelse af bygningerne, men hvilede på eksisterende rapporter og vurderinger. Den tog hensyn til omkostningerne ved at opgradere bygningerne til funktionelle udlejningsemner. Det blev i rapporten antaget, at det på grund af bygningernes geografiske beliggenhed og det begrænsede befolkningsunderlag i Våler kommune ville tage tid at få lejet dem alle ud. Nogle af bygningerne var allerede lejet ud, men på korte lejemål. Desuden blev det i rapporten fremhævet, at flere af bygningerne, bl.a. barakkerne, var kondemneringsmodne, da de var i ringe teknisk stand. Da mange af de andre bygninger også krævede omfattende istandsættelse, var konklusionen i rapporten den, at de fremtidige lejeindtægter formentlig ikke engang ville dække de normale vedligeholdelses- og driftsomkostninger. Erik Alhaugs and Trond Bakkes vurdering af 18. januar 2005 ("Alhaug/Bakke-rapporten") ⁽⁷⁾ var derfor, at Indre Leir som samlet enhed på grundlag af de fremtidige lejeindtægter havde en værdi på 0 NOK. ⁽⁸⁾
- (10) For at nå frem til en korrekt markedspris på grundlag af de forskellige vurderinger i den første Agdestein-rapport og Alhaug/Bakke-rapporten, anmodede den norske stat Agdestein Takst & Eiendomsrådgivning om at foretage en ny vurdering på grundlag af de to forskellige vurderingsrapporter. Agdestein fik pålagt at beregne en "middelværdi" for Haslemoen Leir. I den rapport, Agdestein

fremlagde den 3. marts 2005 (den anden Agdestein-rapport) ⁽⁹⁾ var det anført, at beregning af en sådan middelværdi blot var en af flere mulige måder at værdiansætte lejren på, og at man i stedet kunne have anmodet en neutral tredjepart til at vurdere værdiansættelserne i de to foregående vurderinger. På basis af middelværdien af de to foregående vurderinger og efter at have korrigeret for visse faktuelle fejl i de foregående vurderinger blev markedsværdien af Haslemoen Leir sat til 58 mio. NOK. I denne rapport antoges det imidlertid, at militærlejrens markedsværdi ville blive reduceret med yderligere 12 mio. NOK ⁽¹⁰⁾, hvis hele lejren, dvs. alle de fire områder, blev solgt samlet.

- (11) Hvad angår specielt vurderingen af Indre Leir, blev middelværdien som udgangspunkt sat til 14,5 mio. (29 mio. NOK ⁽¹¹⁾ + 0, divideret med 2) ⁽¹²⁾. Denne værdi blev imidlertid opjusteret med 1 mio. NOK på grund af to yderligere faktorer, nemlig værdien af barakkerne og værdien af et uudnyttet areal, hvor der var usikkerhed om de fremtidige byggeforskrifter. Efter disse justeringer blev middelværdien for Indre Leir ved samlet salg således sat til 15,5 mio. NOK.
- (12) På grundlag af den anden Agdestein-rapport overtog kommunen den 1. juni 2005 Haslemoen Leir for en pris på 46 mio. NOK. Kommunen fik således de to ovennævnte nedslag, dels de "ca. 30 %" ⁽¹³⁾ for det samlede køb af hele Indre Leir, og dels den yderligere "mængderabat" på 20 % for køb af hele Haslemoen Leir.
- 2.2 Våler kommunes salg af dele af Indre Leir til Haslemoen AS**
- (13) Våler kommune havde klart tilkendegivet, at man ønskede at sælge Haslemoen Leir til en køber, der ville sørge for at udvikle området og skabe så mange nye arbejdspladser som muligt. Kommunen har forklaret, at der var flere, der var interesseret i visse af bygningerne i Indre Leir, men at man ønskede at finde en køber, som ville sikre en ensartet udvikling og optimal udnyttelse af Indre Leir.
- (14) For at kunne opfylde kommunens krav, etablerede tre forskellige parter, som hver især havde vist interesse for dele af Indre Leir, et nyt selskab under navnet Haslemoen

⁽⁹⁾ Dok. nr. 428521, bilag 3 (anden Agdestein-rapport).

⁽¹⁰⁾ 20 % nedslag.

⁽¹¹⁾ De 29 mio. NOK var den værdi, Indre Leir blev sat til i den første Agdestein-rapport, og heri var indregnet et nedslag på 10 mio. NOK for samlet salg af Indre Leir.

⁽¹²⁾ Ud over de 14,5 mio. NOK, som Indre Leir blev vurderet til, blev Storskjærets middelværdi sat til 13,5 mio. NOK, det dyrkede område til 8,3 mio. NOK og skovområdet til 25,2 mio. NOK. På grund af fejl i de foregående vurderinger blev den samlede middelværdi for Haslemoen Leir på 61,5 mio. NOK nedjusteret til 58 mio. NOK efter indregning af nedslaget for samlet salg af Indre Leir.

⁽¹³⁾ Se nr. 8 ovenfor.

⁽⁶⁾ Ifølge rapporten er "investorværdien" den forventede markedsværdi for en investor, der agter at leje bygningerne ud. Denne "investorværdi" er altså lavere end "brugsværdien", som er markedsværdien for en køber, der selv vil bruge bygningerne. Rapporten giver en vurdering af begge værdier.

⁽⁷⁾ Dok. nr. 428521, bilag 16 (Alhaug/Bakke-rapporten).

⁽⁸⁾ Storskjærets værdi var sat til 12 mio. NOK.

AS⁽¹⁴⁾. Selskabet tilkendegav at ville bruge ejendommen til indlogering og til forskellige kultur- og sportsaktiviteter og arrangementer. Målgruppen var hæren, sikkerhedsfirmaer og bilindustrien.

- (15) Den 27. februar 2006 godkendte Kommunestyret salget af 29 af de 44 bygninger i Indre Leir til Haslemoen AS for en pris på i alt 4 mio. NOK. De bygninger, der blev solgt, omfattede beboelsesbygninger og barakker, officers- og soldatermesser med køkkenfaciliteter, auditorium, biograf, skolebygning, centralvarmeanlæg, kontorbygning, hospitalsafsnit og flere garager.
- (16) Af det materiale, Kommunestyret fik forelagt forud for mødet den 27. februar 2006, fremgår det, at der var tvivl om ejendommens værdi og om, hvorvidt salgsprisen kunne indeholde statsstøtte. I disse dokumenter henvises der til et brev fra en jurist i Kommunesektorens Organisation (KS), som man havde modtaget samme dag. I dette brev blev der henvist til EØS-reglerne på statsstøtteområdet og til, at et salg til under markedsværdien kunne indebære statsstøtte. Der blev peget på, at der var to bud, heriblandt buddet fra Haslemoen AS, på størsteparten af bygningerne i Indre Leir til en pris på tilsammen 6 mio. NOK. KS-juristen henviste til Tilsynsmyndighedens retningslinjer for salg af jord og bygninger og de deri beskrevne metoder, der bør følges for at sikre, at der ikke er tale om statsstøtte, og til den anden Agdestein-rapport, hvor værdien for Indre Leir som udgangspunkt var sat til 14,5 mio. NOK. I forhold til buddet på 6 mio. NOK anførte juristen, at hvis man accepterede dette bud, ville der være stor risiko for, at der var tale om salg til under markedsprisen i strid med statsstøtte-reglerne. Juristen anbefalede derfor, at der blev foretaget en ny vurdering, og at Kommunestyret ventede med at træffe afgørelse om et salg, til denne vurdering forelå.
- (17) På baggrund heraf foreslog den ansvarlige rådmand, at Kommunestyret udsatte sagen og afventede en yderligere afklaring. Forslaget blev forkastet af flertallet i Kommunestyret (13 mod 6), som godkendte salget, men udtalte, at man skulle anmode KS' jurister om en analyse af de potentielle konkurrenceproblemer. Styret gav desuden Formannskapet til opgave at foretage en risikoevaluering⁽¹⁵⁾.
- (18) Tilsynsmyndigheden har ikke fået forelagt en sådan efterfølgende risikoevaluering, som Kommunestyret havde forlangt. Kommunen har dog oplyst, at Trond Bakke, som foretog en vurdering på kommunens vegne forud fra købet fra den norske stat i 2005, også bistod kommunen ved salget til Haslemoen AS i 2006. Selv om der ikke blev foretaget nogen særskilt vurdering af

de 29 bygninger, har kommunen fremlagt to salgsprisvurderinger fra Trond Bakke, begge dateret 2. maj 2006.

- (19) Disse beregninger af 2. maj 2006, som beskrives mere detaljeret nedenfor, blev fremlagt som belæg for, at kommunen solgte de 29 bygninger til en pris, der lå over dens egne primære omkostninger. Tilsynsmyndigheden kan imidlertid ikke se, om disse beregninger blev forelagt og gennemgået af kommunen, før den endelige kontrakt blev undertegnet. Kommunen har i sin brevveksling med Tilsynsmyndigheden oplyst, at der blev taget hensyn til disse vurderinger, før salgsaftalen formelt blev godkendt. Men der er ingen henvisninger til sådanne vurderinger i referaterne af eller materialet til møderne i Kommunestyret eller Formannskapet, der som nævnt ovenfor fik til opgave at foretage en analyse af risikoen for potentielle konkurrenceproblemer.
- (20) I den første af de to salgsprisvurderinger af 2. maj 2006 blev det beløb, som kommunen oprindeligt betalte for Indre Leir i 2005, sat til 12,4 mio. NOK. Denne vurdering tog udgangspunkt i den anden Agdestein-rapport, hvor værdien af Indre Leir var sat til 15,5 mio. NOK, jf. nr. 11 ovenfor. I dette beløb blev der fratrullet 3,1 mio. NOK. Dette fradrag skulle tage højde for det nedslag på ca. 20 %, som kommunen fik for den samlede overtagelse af hele Haslemoen Leir, jf. nr. 10 og 12 ovenfor. På grundlag heraf blev det i vurderingen konkluderet, at et beløb på 12,4 NOK afspejlede "gennemsnitsværdien" af Indre Leir.
- (21) Den anden vurdering af samme dato, 2. maj 2006, indeholder en beregning af værdien af bygningerne i Indre Leir, herunder de 29 bygninger, der var genstand for kontrakten med Haslemoen AS. Beregningen var ikke baseret på en værdiansættelse af bygningerne som sådan, men tog derimod udgangspunkt i kommunens primæromkostninger ved Indre Leir på 12,4 mio. NOK, hvorefter den estimerede værdi af de bygninger, som ikke blev solgt til Haslemoen AS, blev fratrullet.
- (22) For det første blev den samlede værdi af de 5 bygninger⁽¹⁶⁾, som Våler kommune beholdt, sat til ca. 3,67 mio. NOK. Denne vurdering var til dels baseret på middelværdien (eller 50 %) af vurderingsværdien i den første Agdestein-rapport, jf. nr. 11 ovenfor. For to af bygningernes vedkommende byggede beregningen i stedet på nyere, højere separate vurderinger. Der var tale om bygning nr. 3 (gymnastikbygning) og bygning nr. 45 (en bygning, der rummer både lagerrum, kontorer og værksted). I den første Agdestein-rapport blev bygning nr. 45 sat til en værdi på 1,9 mio. NOK⁽¹⁷⁾. Middelværdien var således 950 000 NOK. I den nyere vurdering af bygning nr. 45, som beregningen byggede på, var

⁽¹⁴⁾ Aktionærerne i selskabet var International Training Centre (48 %), Haslemoen Kultur og Aktivitetssenter (48 %) og Norsk Trafikksenter (4 %).

⁽¹⁵⁾ Især en vurdering af, om risikoen var "moderat".

⁽¹⁶⁾ Bygning nr. 3, 32, 34, 44 og 45.

⁽¹⁷⁾ De 1,9 mio. NOK i den første Agdesteinrapport omfattede også 2 garager samt bygning nr. 6 og 8.

værdien imidlertid sat til 3 mio. NOK. De 4 andre bygninger, som kommunen beholdt (bygning nr. 32, 34, 44 og 3) blev vurderet til 662 500 NOK. Den samlede værdi af kommunens 5 bygninger blev følgelig sat til 3 662 500 (= ca. 3,67 mio.) NOK.

- (23) Det næste, der blev fratrukket i beregningerne, var 11 andre bygninger i Indre Leir, hvor der i beregningen blev henvist til et bud fra Norsk Trafikksenter af 26. april 2006 på 5 mio. NOK ⁽¹⁸⁾.
- (24) Ved at lægge kontraktprisen på 4 mio. NOK for de 29 bygninger i kontrakten med Haslemoen AS til kom Thord Bakke frem til en samlet salgsværdi for Indre Leir på 12,67 mio. NOK (3,67 + 5 + 4 = 12,67).
- (25) Kontrakten mellem kommunen og Haslemoen AS blev undertegnet den 22. maj 2006.

3. BEMÆRKNINGER FRA DE NORSKE MYNDIGHEDER

- (26) I sin åbningsbeslutning af 24. marts 2010 udtrykte Tilsynsmyndigheden tvivl om, hvorvidt den pris på 4 mio. NOK, som Haslemoen AS betalte for de 29 bygninger, selskabet købte af Våler kommune, stemte overens med markedsværdien, og dermed om salget var foregået i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip. De norske myndigheder har som svar på åbningsbeslutningen fremsendt to breve fra Våler kommune ⁽¹⁹⁾.

Våler kommune har erkendt, at den ikke benyttede nogen af de metoder, der nævnt i Tilsynsmyndighedens retningslinjer for salg af jord og bygninger, til at fastlægge markedsprisen for at udelukke, at der blev ydet statsstøtte, men anførte, at det ikke i sig selv var ensbetydende med, at der forelå statsstøtte. Kommunen har forklaret, at *"ved salget af bygningen lagde kommunen vægt på at få etableret nye aktiviteter i lejrområdet. Ved fastsættelsen af prisen på bygningerne så kommunen derfor mere på købernes tilsagn om at skabe nye arbejdspladser end på, hvilke principper der blev lagt til grund for fastlæggelse af prisen ved købet"* ⁽²⁰⁾.

- (27) Kommunen henviste desuden til åbningsbeslutningen, hvori Tilsynsmyndigheden anførte, at i det omfang, hvor markedsværdien er blevet fastlagt i en forudgående salgsproces, kan en offentlig myndighed lægge sine primæromkostninger til grund som indikator for markedsværdien, medmindre der er gået lang tid siden købet. Kommunen noterede, at Tilsynsmyndigheden også

fremhævede den usikkerhed, som altid vil være forbundet med, at der er tale om en tidligere militærlejr i et afsides beliggende område. Ifølge kommunen må det være korrekt at anse den samlede købspris på 46 mio. NOK baseret på en vurdering af middelværdien inkl. nedslag for at svare til markedsværdien af militærlejren og middelværdien på 12,4 mio. NOK for Indre Leir for at svare til markedsværdien for de 44 bygninger i dette område.

- (28) Kommunen finder, at det ved fastlæggelsen af kommunens primæromkostninger ved de pågældende 29 bygninger var korrekt at fratække værdien af de andre bygninger i Indre Leir, som ikke indgik i salgsaftalen. Med udgangspunkt i de 12,4 mio. NOK, som kommunen betalte for de 44 bygninger året før, og efter fradrag af værdien af de ejendomme, der ikke indgik i salgsaftalen, vil man efter kommunens opfattelse kunne drage den konklusion, at de 4 mio. NOK var markedsprisen for de pågældende 29 bygninger. Til støtte herfor har kommunen henvist til Thord Bakkes beregninger af 2. maj 2006, der er beskrevet ovenfor. I brevvekslingen med Tilsynsmyndigheden har kommunen anført, at middelværdien for Indre Leir måtte sættes til 12,4 mio. NOK, og at *"værdien af de bygninger, der ikke indgår i kontrakten, er større end hele Indre Leirs værdi"*. Tilsynsmyndigheden går ud fra, at kommunen dermed mener, at salgsværdierne af alle de forskellige bygninger i Indre Leir som beregnet af Thord Bakke oversteg kommunens angivne primæromkostninger på 12,4 mio. NOK.
- (29) For de andre bygninger i Indre Leir, som ikke blev solgt til Haslemoen AS, har kommunen også fremlagt en vurdering af 15. marts 2006 foretaget af Erik Alhaug, som stort set omfattede de samme bygninger, som Norsk Trafikksenter bød på (nr. 28, 35, 36, 37, 38, 39, 46, 47, 50 og 94). I vurderingsrapporten var den samlede værdi af disse 10 bygninger sat til 5,5 mio. NOK ved et samlet salg og til 6,65 mio. NOK, hvis de blev solgt hver for sig.
- (30) På grundlag af disse beregninger og vurderinger har kommunen gjort gældende, at prisen på de 4 mio. NOK for de 29 bygninger, der blev solgt til Haslemoen AS, svarede til markedsværdien. Indre Leirs samlede værdi var derfor: 3,67 mio. NOK (værdien af de bygninger, kommunen agtede at beholde) plus 5 mio. NOK (Norsk Trafikksenters bud eller alternativt 5,5 mio. NOK ifølge den seneste vurdering) plus 4 mio. NOK (prisen for de 29 bygninger solgt til Haslemoen AS) = i alt 12,67 mio. NOK, hvilket var mere end kommunens primæromkostninger på 12,4 mio. NOK.
- (31) Kommunen peger også på, at salgsaftalerne mellem Våler kommune og Haslemoen AS indeholder elementer med en prisreducerende effekt. Kommunen henviser til den forpligtelse, køberen fik pålagt til at leje de købte skolebygninger gratis ud i et år, og på, at der i ingen af vurderingerne er taget højde for, at jorden muligvis kan være forurennet.

⁽¹⁸⁾ Tilsynsmyndigheden har ikke fået forelagt nogen dokumentation for dette bud. Men kommunen har oplyst, at der var tale om et mundtligt bud på 5 mio. NOK for 11 af bygningerne i Indre Leir (nr. 28, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 46, 47, 50 og 93). Disse bygninger ville ifølge middelværdivurderingen være 3,7 mio. NOK værd.

⁽¹⁹⁾ Der indkom ingen bemærkninger fra tredjemand.

⁽²⁰⁾ Dok. nr. 581797.

- (32) Endelig har kommunen fremført, at det var korrekt, at Haslemoen AS fik overført begge de to nedslag, kommunen fik, da den købte militærlejren af staten. Kommunen udtrykker forståelse for den tvivl, Tilsynsmyndigheden gav udtryk for i sin åbningsbeslutning, men peger på, at selv om det kun var en del af de 44 bygninger i Indre Leir, der blev solgt, var salgsaftalen mellem Våler kommune og Haslemoen AS baseret på, at køberen skulle udvikle og drive hele Indre Leir og arealerne udenfor som en samlet enhed sammen med Våler kommune. Det afspejles i salgsprisen på 4 mio. NOK. Det er også grunden til, at den endelige pris bør beregnes efter et nedslag på 30 % for samlet salg af Indre Leir plus 20 % for hel Haslemoen Leir. Sidstnævnte nedslag kan ikke opfattes som en "mængderabat", som ville bortfalde, hvis køberen ikke købte hele lejren. Kommunen har understreget, at den bestræbte sig på at håndtere salget på en måde, der ikke ville rejse problemer i relation til EØS' statsstøtteregler.

II. VURDERING

4. STATSSTØTTE

EØS-aftalens artikel 61, stk. 1

- (33) EØS-aftalens artikel 61, stk. 1, har følgende ordlyd:

"Bortset fra de i denne aftale hjemlede undtagelser er støtte, som ydes af EF-medlemsstater, EFTA-stater eller ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelige med denne aftale i det omfang, den påvirker samhandelen mellem de kontraherende parter."

- (34) For at der kan være tale om statsstøtte efter EØS-aftalens artikel 61, stk. 1, skal salget give køberen en økonomisk fordel. Hvis transaktionen fandt sted i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip, hvilket vil sige, at hvis kommunen solgte ejendommen til markedspris og på vilkår, som ville have været acceptable for en privat sælger, ville transaktionen ikke være forbundet med statsstøtte.

Tilsynsmyndighedens retningslinjer – primæromkostninger

- (35) I Tilsynsmyndighedens retningslinjer for statsstøtteelementer i forbindelse med offentlige myndigheders salg af jord og bygninger redegøres der for, hvordan Tilsynsmyndigheden anvender statsstøttereglerne ved vurdering af salg af offentligt ejet jord og bygninger. Afsnit 2.1 omhandler salg ved betingelsesløst udbud. Afsnit 2.2 drejer sig om salg efter en vurdering foretaget af en uafhængig sagkyndig. Når en af disse to fremgangsmåder er fulgt, vil EFTA-Tilsynsmyndigheden normalt kunne udelukke, at der er ydet statsstøtte i forbindelse med et salg af jord og bygninger. Som nævnt ovenfor, blev ingen af de to fremgangsmåder fulgt, da Våler kommune solgte de 29 bygninger til Haslemoen AS.
- (36) I retningslinjernes afsnit 2.2, litra d), hedder det, at *det offentliges primæromkostninger ved erhvervelse af jord og*

bygninger er en indikator for markedsværdien, medmindre salget af jorden og bygningerne sker længe efter erhvervelsen. Markedsværdien bør derfor ikke ansættes lavere end primæromkostningerne i de første tre år efter erhvervelsen. Det er klart, at primæromkostningerne kun kan anvendes som indikator for markedsværdien i de næste tre år i det omfang, hvor jorden og bygningerne oprindeligt blev købt til markedspris.

- (37) Så selv om de 29 bygninger blev solgt til Haslemoen AS mindre end et år, efter at kommunen havde købt Haslemoen Leir af staten, rejser der sig to spørgsmål. For det første spørgsmålet om, hvorvidt den norske stats forudgående salg af Haslemoen Leir til Våler kommune var foregået på markedsvilkår. Hvis det var tilfældet, rejser der sig for det andet spørgsmålet om, hvorvidt Våler kommune derefter solgte de relevante dele af Indre Leir til Haslemoen AS til en pris, der mindst svarede til dens primæromkostninger.

4.1 Hvorvidt kommunens køb af Haslemoen Leir foregik på markedsvilkår

- (38) Som beskrevet ovenfor, var der i forhandlingerne mellem staten og Våler kommune betydelig usikkerhed om markedsværdien af Haslemoen Leir, især med hensyn til værdien af Indre Leir. I den første Agdestein-rapport blev investortværdien af Indre Leir sat til 39 mio. NOK (eller 29 mio. NOK ved samlet salg af hele Indre Leir) og brugsværdien til 44 mio. NOK, mens investortværdien af alle bygningerne blev sat til 0 NOK i Alhaug/Bakke-rapporten.
- (39) Efter Tilsynsmyndighedens opfattelse vil der altid være betydelig usikkerhed forbundet med forudgående vurderinger af denne type ejendom, hvor der er tale om en tidligere militærlejr med gamle, men relativt velholdte bygninger, både boliger og andre bygninger, med en afsides beliggenhed. Den store forskel mellem vurderingerne i denne sag kan imidlertid også bero på forskellige antagelser med hensyn til den fremtidige brug, bl. a. i relation til, om bygningerne vil blive lejet ud eller solgt, enten hver for sig eller samlet. Som det fremgår af den første Agdestein-rapport, kan det have stor betydning. Tilsynsmyndigheden finder det lidt vanskeligt at forstå, at parterne i transaktionen ikke sørgede for en bedre sammenhæng i de underliggende antagelser, som blev lagt til grund for vurderingerne, før disse var afsluttet.
- (40) Dette gælder så meget desto mere, som parterne kort tid efter at have set de meget forskellige værdiansættelser enedes om at udligne de store forskelle i vurderingerne ved simpelthen at lade dem mødes på halvvejen. Anvendelsen af en metode som den beskrevne til at bestemme værdien af en enorm og meget speciel ejendom som Haslemoen Leir forekommer tvivlsom. Det ville efter Tilsynsmyndighedens opfattelse have været bedre at udpege nye sagkyndige eller i det mindste sammenholde vurderingerne i lyset af de forskellige muligheder for den fremtidige brug af lejren og en mere detaljeret evaluering af de faktorer, der lå til grund for den store forskel. I den

forbindelse minder Tilsynsmyndigheden om, at Stortinget havde bestemt, at de tidligere militærlejre skulle sælges til markedsprisen, jf. nr. 3 ovenfor.

- (41) Også de senere vurderinger af dele af Indre Leir, som Tilsynsmyndigheden fik forelagt under sagsbehandlingen, ser ud til at operere med højere værdier for bygningerne i Indre Leir, end hvad middelværdiløsningen resulterede i, jf. nr. 22 og 29 ovenfor.
- (42) Hvis man ser transaktionen isoleret som en transaktion mellem offentlige instanser, behøver en sådan fremgangsmåde ikke at være problematisk. Men når køberen som i denne sag aldrig havde til hensigt at beholde ejendommen, men derimod agtede hurtigt derefter at sælge den videre til private, får spørgsmålet om markedsværdi langt større betydning. Især når køberen ikke får foretaget en ny værdiansættelse, men derimod sælger ejendommen videre til den samme eller endog lavere pris til en på forhånd udvalgt køber.
- (43) Det er under alle omstændigheder en kendsgerning, at staten solgte militærlejren til Våler kommune på grundlag af en vurdering foretaget af en uafhængig sagkyndig, nemlig den anden Agdestein-rapport. Den metode, der blev benyttet ved denne vurdering, den såkaldte "middelværdi", bestod ganske vist blot i en simpel sammenlægning af vurderingspriserne i de to tidligere vurderinger, som derefter blev divideret med 2. En sådan værdiansættelse kræver næppe større sagkyndighed, og det gør ikke selve beregningen mere overbevisende, at den er foretaget af en uafhængig sagkyndig. Rapporten er desuden ganske kort, den fylder kun godt en side, og forekommer isoleret betragtet at bygge på løselige skøn.
- (44) Denne rapport må imidlertid ses i lyset af de to tidligere vurderinger, som var mere detaljerede og grundige, især den første Agdestein-rapport, der indeholdt særskilte vurderinger af alle bygningerne i Indre Leir. Tilsynsmyndigheden hæfter sig desuden ved, at der også blev foretaget visse ændringer og tilpasninger i de tidligere vurderinger i den anden Agdestein-rapport. Det tyder på, at den fornyede vurdering var noget mere detaljeret end en ren middelværdiberegning. Endelig bemærker Tilsynsmyndigheden, at selv om det i rapporten anføres, at der findes andre måder til at ansætte værdien på, anfægtes det ikke, at middelværdien gav en korrekt afspejling af markedsværdien.
- (45) I lyset af den betydelige usikkerhed, der er forbundet med at bestemme værdien af en tidligere militærlejr bestående af forskellige arealer og bygningstyper og beliggende i et afsides og ret tyndtbeboet område, har Tilsynsmyndigheden til trods for sin tvivl draget den konklusion, at Haslemoen Leir af staten blev solgt til Våler kommune til markedsprisen.
- (46) Det næste spørgsmål, der skal afklares, er derfor, hvorvidt kommunen derefter solgte dele af Indre Leir til Haslemoen AS til en pris, der mindst svarede til dens primæromkostninger.

4.2 Hvorvidt prisen for de 29 bygninger svarede til primæromkostningerne

- (47) Vurderingen af, om salgsprisen for de 29 bygninger svarede til kommunens primæromkostninger, er ret kompliceret, eftersom det aldrig af aftalen mellem staten og kommunen udtrykkeligt fremgik, hvad kommunen betalte for de forskellige bygninger i Indre Leir. Den betalte i stedet et samlet beløb på 15,5 mio. NOK, som omfattede et "nedslag på ca. 30 %" ⁽²¹⁾ for køb af hele Indre Leir. I sidste ende fik kommunen et yderligere nedslag på 20 % for køb af alle de fire områder i militærlejren.
- (48) Der er flere forskellige måder, hvorpå man kan søge at afklare, hvor meget kommunen rent faktisk betalte for de relevante 29 bygninger i Indre Leir, f.eks. ud fra antallet af eller værdien af bygningerne sammenlignet med det samlede antal eller den samlede værdi. Men som beskrevet ovenfor, kan Tilsynsmyndigheden ikke klart se, om kommunen før salget til Haslemoen AS rent faktisk foretog sådanne beregninger for at få fastlagt sine primæromkostninger ved de 29 bygninger. Tilsynsmyndigheden har ikke modtaget nogen dokumentation fra den periode, der viser, at der under forhandlingerne eller senere, da salget skulle godkendes af Kommunestyret, blev foretaget sådanne beregninger.
- (49) Under sagsbehandlingen har kommunen henvist til forskellige hensyn og mål, såsom skabelse af nye jobmuligheder og udvikling af hele Indre Leir til gavn for lokalsamfundet. Sådanne hensyn er ikke nødvendigvis ikke til hinder for et salg til markedsprisen, men de giver heller ikke belæg for, at salget som udgangspunkt skulle foregå uden noget element af statsstøtte. Kommunen har desuden som svar på konkrete spørgsmål fra Tilsynsmyndigheden indrømmet, at den ikke i dag kan dokumentere, hvad ejendommene reelt var værd på det tidspunkt, hvor de blev solgt.
- (50) Måden, hvorpå Kommunestyret håndterede salget, øger desuden usikkerheden om, hvorvidt der var tale om statsstøtte. Som beskrevet ovenfor, sendte kommunen hverken ejendommen i åbent udbud eller satte en uafhængig sagkyndig til at foretage en vurdering af de bygninger, den solgte. Senere hen fulgte den ikke de råd, den fik fra sin eksterne juridiske rådgiver i KS og sin egen kommunaldirektør om at udskyde salget og få afklaret ejendommens værdi. Kommunestyret godkendte salget på betingelse af, at KS foretog en analyse af risikoen for potentielle konkurrenceproblemer, som Formannskapet skulle have forelagt, men Tilsynsmyndigheden har ikke modtaget nogen yderligere oplysninger om sådanne efterfølgende risikoanalyser.
- (51) Kommunen har fremlagt to beregninger dateret 2. maj 2006 og foretaget af kommunens eksterne vurderingsmand, jf. nr. 20 og 21 ovenfor. Kommunen har fremført, at den første vurdering viser, at kommunens primæromkostninger for købet af Indre Leir beløb sig til

⁽²¹⁾ Se nr. 8 ovenfor.

12,4 mio. NOK. Og ifølge kommunen viser den anden vurdering, at værdien af de andre bygninger i Indre Leir, som ikke blev solgt til Haslemoen AS, skønsmæssigt kunne sættes til henholdsvis 3,67 mio. NOK og 5 mio. NOK. Når man trækker disse beløb fra primæromkostningerne på 12,4 mio. NOK, viser disse vurderinger ifølge kommunen, at primæromkostningerne for de relevante 29 bygninger ikke lå på mere end 4 mio. NOK.

- (52) Tilsynsmyndigheden er ikke enig i, at disse beregninger dokumenterer, at de her omhandlede bygninger blev solgt til markedsværdien. Den er uenig såvel i udgangspunktet for fastlæggelsen af primæromkostningerne ved Indre Leir som i metoden med at fratrække den antagne værdi af andre bygninger for at nå frem til de residuelle primæromkostninger.

Nedslaget på de 20 %

- (53) Udgangspunktet for beregningerne er vurderingen af Indre Leir i den anden Agdestein-rapport, hvor værdien blev sat til 15,5 mio. NOK. Derefter fradrog man det nedslag på 20 %, kommunen fik for det samlede køb af hele militærlejren, hvorefter man kom frem til en værdi af Indre Leir på 12,4 mio. NOK.

- (54) Grundlaget for dette nedslag forklares således i den anden Agdestein-rapport:

"Vi tror at markedet ved et samlet kjøp av fire forsvåvdt ulike virksomhetsområder vil legge inn en prisreduksjon for bl.a risiko og høyere driftskostnader. Imidlertid vil kjøper fort kunne "snu seg rundt" etter kjøpet og selge f.eks. jorda eller skogen videre enkeltvis, som taler motsatt vei. Det ligger allerede inne ca. 30% "kvantumsrabatt" i takstene for både bolig og leirområdet, pga samlet salg av hver av disse takstobjekt. Vi tror på en ytterligere verdireduksjon på 20% (- kr12 mill) ved samlet salg av hele leiren under ett, dvs fra kr 58 mill til 46 mill." ⁽²²⁾

- (55) Nedslaget på de 20 % var således direkte begrundet i, kommunen købte hele militærlejren, altså alle de fire områder, der er nævnt ovenfor i nr. 5.

- (56) Vurderingen af 2. maj 2006 indeholder ingen begrundelse for, hvorfor markedet ville kræve et tilsvarende nedslag, hvis et af de fire områder blev sat til salg. For at retfærdiggøre de nedslag i prisen, Haslemoen AS fik, har kommunen henvist til, at salgsaftalen mellem Våler kommune og Haslemoen AS var baseret på, at køberen ville udvikle og drive hele Indre Leir såvel som arealerne udenfor som en helhed sammen med Våler kommune. Det var ifølge kommunen årsagen til, at Haslemoen AS

fik begge nedslag, både de 30 % for samlet køb af Indre Leir og de yderligere 20 % for køb af hele Haslemoen Leir.

- (57) Selv om begrænsninger i den fremtidige brug af en ejendom kan være en faktor, der reducerer ejendommens værdi, er Tilsynsmyndigheden ikke bekendt med, at der i denne sag skulle være nogen sådan begrænsning, der kunne retfærdiggøre de betydelige nedslag. I sagsaftalerne eller det materiale fra den tid, som Tilsynsmyndigheden har fået forelagt, ser der ikke ud til at være nogen klausul om sådanne eller andre særlige forpligtelser for køberen til at drive ejendommene i samarbejde med kommunen.

- (58) Som nævnt ovenfor, er princippet om, at et videresalg til en pris, der mindst svarer til primæromkostningerne, kan udelukke, at der foreligger statsstøtte, baseret på den forudsætning, at jorden eller bygningerne i første omgang blev købt til markedspris. Når en offentlig myndighed som i denne sag køber mere end den ejendom, den videresælger, og i forbindelse hermed opnår betydelige mængdenedslag, kan disse nedslag ikke uden videre anses for berettigede ved videresalget. Det afhænger derimod af en vurdering af, om markedet ville have indregnet samme nedslag også for den anden og mindre omfattende transaktion.

- (59) I denne sag forekommer det usandsynligt, allerede fordi begge nedslag blev givet som mængderabatter, der specifikt var baseret på, at køberen købte hele det pågældende areal. Et sådant dobbelt nedslag forekommer uberettiget i denne sag, alene fordi de 30 % blev givet for køb af Indre Leir som sådan. Det yderligere nedslag på 20 % må altså hænge sammen med, at køberen – kommunen – desuden også købte andre arealer. Det ser også ud til at være selve grundlaget for nedslaget, som forklaret i den ovenfor citerede anden Agdestein-rapport. På dette grundlag og i mangel af samtidige beviser på det modsatte fra den relevante periode må Tilsynsmyndigheden drage den konklusion, at der ikke var noget grundlag for at antage, at markedet ville have indregnet et nedslag på yderligere 20 %, når det kun var dele af Indre Leir, der blev sat til salg.

Nedslaget på de 30 % ⁽²³⁾

- (60) Med hensyn til nedslaget på de 30 % erindrer Tilsynsmyndigheden om, at det af den anden Agdestein-rapport klar fremgår, at vurderingen af Indre Leir til en værdi på 15,5 mio. NOK omfattede nedslaget på 10 mio. NOK, og at det var, hvad markedsprisen skønnedes at være ved køb af hele Indre Leir, altså alle 44 bygninger. Det er derfor nødvendigt at tage stilling til, om kommunen havde lov til at yde Haslemoen AS et tilsvarende nedslag, da selskabet købte dele af Indre Leir.

⁽²²⁾ *Fodnote irrelevant i den danske udgave.*

⁽²³⁾ Se nr. 8.

- (61) Målt efter antallet af bygninger omfattede salget 29 ud af 44 bygninger, ⁽²⁴⁾ dvs. ca. 2/3 af alle bygningerne. Det kunne muligvis danne grundlag for en mængderabat. Målt efter værdi tyder kommunens egne beregninger på, at de 29 bygninger repræsenterede en betydeligt mindre andel af hel Indre Leirs samlede værdi end de resterende bygninger. En værdi på 4 mio. NOK for de 29 bygninger svarer til lige knap 1/3 af den samlede værdi i forhold til de 3,67 mio. NOK for de bygninger, kommunen beholdt, og de 5 mio. NOK for de andre 11 bygninger.
- (62) Det underbygges af de forskellige vurderingsrapporter, der er fremlagt i denne sag og beskrevet ovenfor i nr. 7 og 10, at et salg af flere bygninger i én blok har en prisreducerende effekt. Ud over de to Agdestein-rapporter var det også i vurderingen af 15. marts 2006 (jf. 29 ovenfor) af 10 forskellige bygninger i Indre Leir anført, at der bør indregnes et nedslag på "15-20%", hvis disse 10 bygninger sælges samlet.
- (63) Tilsynsmyndigheden finder derfor, at en vis mængderabat ville have stemt overens med markedsvilkårene. I denne sag er det på grund af de vurderinger og den dokumentation, der foreligger fra den periode, vanskeligt at afgøre, om nedslaget burde være på 15, 20 eller 25 %. Alt andet lige og under henvisning til ovennævnte vurdering af 10 andre bygninger i Indre Leir og en sandsynlig rabat på 15-20 %, finder Tilsynsmyndigheden til trods for sin tvivl, at der kunne gives en mængderabat svarende til den, kommunen fik, nemlig på 25,64 %, til en køber, der købte hele 29 ud af de 44 bygninger i Indre Leir.

Hvorvidt primæromkostningerne kunne fastlægges ved fratrækning af værdien af andre bygninger

- (64) Det næste spørgsmål drejer sig om, hvorvidt primæromkostningerne ved de 29 bygninger kan fastlægges ved at fratrække værdien af de bygninger, som ikke blev solgt til Haslemoen AS.
- (65) Den beskrevne fremgangsmåde indebar hovedsagelig, at der ikke blev foretaget nogen detaljeret vurdering af de 29 bygninger, fordi meget tydede på, at andre dele af Indre Leir havde en tilstrækkelig stor værdi til at sikre, at den samlede værdi ville svare til kommunens angivne primæromkostninger ved Indre Leir. Denne metode forekommer at være usikker og vilkårlig, fordi de 3 forskellige bygningsgrupper alle blev vurderet efter forskellige metoder. De 12,4 mio. NOK i primæromkostninger for Indre Leir blev fastlagt med udgangspunkt i middelværdierne. I den efterfølgende vurdering af de 3 forskellige bygningsgrupper blev der sat en værdi på de 29 bygninger, der var betydeligt lavere end middelværdien, og der blev sat en højere værdi på både de bygninger, kommunen beholdt, og de 11 andre bygninger, man senere havde modtaget et bud på. Den lavere værdi

blev sat på grundlag af den pris, kommunen havde forhandlet sig frem til med Haslemoen AS, og de højere værdier blev begge fastlagt på grundlag af efterfølgende, nyere oplysninger i form af en vurdering og et indkommet bud.

- (66) Dette medførte efter Tilsynsmyndighedens opfattelse en åbenbar risiko for, at selv om det overordnede udgangspunkt for vurderingen af Indre Leir havde været korrekt (hvilket det ikke var, jf. ovenfor), kunne prisen for de 29 bygninger blive for lav, idet de senere revurderinger af de andre områder resulterede i højere værdier. Om ikke andet tydede de senere, højere vurderinger i denne sag i hvert fald på, at udgangspunktet med de 12,4 mio. NOK var sat for lavt.
- (67) Tilsynsmyndigheden konkluderer derfor, at den metode, der er nævnt i vurderingen af 2. maj 2006, ikke var egnet til at bestemme primæromkostningerne ved og dermed markedsværdien af de 29 bygninger.

Hvordan primæromkostningerne ved de 29 bygninger kan fastlægges korrekt

- (68) Som nævnt ovenfor, kompliceres vurderingen af primæromkostningerne ved de 29 bygninger af, at det ikke af aftalen mellem staten og kommunen klart fremgik, hvad kommunen betalte for de forskellige bygninger i Indre Leir. Kommunen betalte i stedet et samlet beløb på 15,5 mio. NOK for hele Indre Leir, hvori det ovennævnte nedslag på 30 % var indregnet. Denne middelværdi var baseret på de to foregående vurderinger.
- (69) Den første Agdestein-rapport var baseret på en særkilt vurdering af alle bygningerne og er faktisk den eneste vurdering af dem, der forelå på daværende tidspunkt. Eftersom denne vurdering dannede grundlag for middelværdien, der igen dannede basis for den faktiske pris, kommunen betalte, finder Tilsynsmyndigheden, at den første Agdestein-rapport indeholder de individuelle værdiansættelser, der er nødvendige for at kunne bestemme primæromkostningerne ved de 29 bygninger korrekt.
- (70) Salgskontrakten omfattede følgende 29 bygninger i Indre Leir: ⁽²⁵⁾ Bygning nr. 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 30, (31,) 33, 92 og 16. Den første Agdestein-rapports vurdering af investortværdien af disse bygninger er som følger:

⁽²⁵⁾ Tilsynsmyndigheden bemærker, at de norske myndigheder ikke har forklaret, hvorfor antallet bygninger i kontrakten er 30 og ikke 29, som de norske myndigheder hele tiden har talt om. Agdestein-rapporten omfatter imidlertid kun 29 af bygningerne i kontrakten, bygning nr. 31 (et lagerskur) er ikke med. Der er ikke taget hensyn til denne bygning i det følgende.

⁽²⁴⁾ Se fodnote 4.

1. Vagt/arrestbygning:	180 000	NOK
2. Velfærdsbygning, med kontorer, cafeteria, biograf, kapel osv.	4 200 000	NOK
4. Administrations- og kontorbygning	160 000	NOK
5. Øvelsesbygning	400 000	NOK
6. Garage		
7. Administrations- og kontorbygning	2 000 000	NOK
8. Garage		
9. Hospitalsbygning	1 200 000	NOK
10. Køkken- og kantinebygning for menigt personel	1 600 000	NOK
11. Køkken- og kantinebygning for officerer	4 300 000	NOK
12. Barak		
13. Barak, samlet vurdering for nr. 12 og 13	2 000 000	NOK
14. Barak,		
15. Barak, samlet vurdering for nr. 14 og 15	2 000 000	NOK
18. Garage,	150 000	NOK
19. Garage		
20. Garage		
21. Værksted		
22. Værksted		
23. Garage		
24. Benzinstation		
25. Garage		
26. Garage		
27. Garage, samlet vurdering for nr. 19, 20, 21, 22, 25, 26 og 27	2 700 000	NOK
29. Regimentsbygning med undervisningslokale		
92. Postkontor, samlet vurdering for nr. 29 og 92	450 000	NOK
30. Skolebygning	1 400 000	NOK
31. (Lagerskur)		
33. Kultur- og undervisningsbygning	400 000	NOK
16. Varmebygning	700 000	NOK
I alt	23 840 000	NOK

(71) Rapporten indeholdt ikke nogen særskilt vurdering af bygning nr. 6 og nr. 8 hver for sig (garager). De blev i stedet vurderet sammen med bygning nr. 45 (kombineret driftsbygning med lagerrum, kontorer og værksted, ikke med i aftalen med Haslemoen AS) til en samlet værdi på 1,9 mio. NOK. Bygning nr. 23 og 24 (garage og benzinstation) blev på samme måde vurderet sammen med bygning nr. 34 (kontorbygning, ikke med i aftalen med Haslemoen AS) til en samlet værdi på 800 000 NOK. Spørgsmålet er derfor, om en del af den værdi, disse samlevurderede bygninger blev sat til, bør henføres til de bygninger, Haslemoen AS købte, nemlig de fire garager nr. 6, 8, 23 og 24. Dette spørgsmål blev rejst i Tilsynsmyndighedens åbningsbeslutning, hvor den fulgte det mest favorable scenarie ved at se bort fra disse bygninger.

(72) Tilsynsmyndigheden har ikke fået noget belæg for, at de nævnte fire garager var værdiløse, men den antager, at de var af begrænset værdi, eftersom man i den første Agdestein-rapport havde valgt at lade enhver eventuel værdi af dem indgå i vurderingerne af andre bygninger. I mangel

af enhver dokumentation for det modsatte og ud fra den antagelse, at deres værdi under alle omstændigheder må anses for at være lav, vil Tilsynsmyndigheden ikke medregne nogen konkret værdi for disse fire bygninger i sin vurdering af den relevante del af Indre Leir.

(73) Den samlede værdi af de 29 bygninger når ifølge den første Agdestein-rapport op på 23 840 000 NOK. Som nævnt ovenfor, fik kommunen et nedslag på 30 %⁽²⁶⁾ af den værdi, Indre Leir var vurderet til i den første Agdestein-rapport. Da Tilsynsmyndigheden finder, at det under de omstændigheder, der gør sig gældende i denne sag, var berettiget at yde et tilsvarende nedslag til Haslemoen AS, udgør den justerede værdi af de 29 bygninger ifølge vurderingen i den første Agdestein-rapport (23 840 000 - 25,64 % =) 17 727 424 NOK. Ved anvendelse af middelværdimetoden udgjorde kommunens primæromkostninger ved de 29 bygninger 8 863 712 NOK.

⁽²⁶⁾ Se nr. 8 ovenfor.

(74) Eftersom Tilsynsmyndigheden har accepteret, at staten solgte Haslemoen Leir til Våler kommune til dens markedsværdi, accepterer den, at beløbet på 8 863 712 NOK svarer til kommunens primæromkostninger ved bygningerne og udgjorde den nødvendige indikator for markedsværdien.

(75) På grundlag heraf har den draget den konklusion, at salget til Haslemoen AS for 4 mio. NOK indeholdt statsstøtte på (8 863 712 NOK - 4 000 000 NOK =) 4 863 712 NOK

(76) Kommunen har desuden gjort gældende, at Tilsynsmyndigheden bør tage hensyn til den prisreducerende effekt, som muligheden for forurening af jorden og Haslemoen AS' forpligtelse til at give gratis adgang til brug af skolebygningen i et år har. Der er imidlertid ikke blevet fremlagt nogen samtidig eller senere frembragt dokumentation for disse angiveligt prisreducerende faktorer og den virkning, de skulle have haft for prisen.

Forurening af jorden

(77) Med hensyn til spørgsmålet angående forurening af jorden vil Tilsynsmyndigheden medgive, at der vil være sandsynlighed for forurening i betragtning af, at lejren siden 1950'erne havde været brugt til militære formål.

(78) Tilsynsmyndigheden har i den forbindelse bemærket, at den første Agdestein-rapport specielt nævnte muligheden for forurening af jorden i Indre Leir på grund af olietanke i jorden. Det blev der imidlertid ikke taget hensyn til i vurderingen. Alhaug/Bakke-vurderingen, der satte værdien af Indre Leir til 0 NOK, nævnte både muligheden for forurening af jorden og asbest i bygningerne, uden at gøre noget forsøg på at beregne eventuelle omkostninger i forbindelse hermed.

(79) Tilsynsmyndigheden erindrer dog om, at rapporterne blev brugt som grundlag for middelværdiberegninger. Der må derfor antages at være taget højde for enhver prisreduktion og ethvert andet negativt element med den middelværdiløsning, der derefter blev valgt. Tilsynsmyndigheden ser da heller ingen grund til at foretage nogen yderligere prisreduktion på grund af noget element eller nogen omstændighed, som parterne i den første transaktion var vidende om. For det må antages, at der må være taget højde for virkningerne heraf i den middelværdibaserede salgspris. Et videresalg til en pris svarende til primæromkostningerne må antages at dække de samme prisreducerende faktorer.

(80) Endelig blev der i salgsaftalen mellem staten og kommunen udtrykkeligt henvist til muligheden for forurening af jorden og til princippet i den norske miljølov om, at det er forureneren, der skal betale. Den efterfølgende salgsaftale mellem kommunen og Haslemoen AS nævnte udtrykkeligt denne forpligtelse samt at sælger, dvs. den norske stat, fortsat hæftede for

forurening af jorden på grund af den militære aktivitet. Af disse årsager ser Tilsynsmyndigheden ikke nogen grund til nogen yderligere prisreduktion i forbindelse med mulig forurening.

Brug af skolebygningen

(81) Med hensyn til kommunens ret til gratis at bruge skolen i et år bemærker Tilsynsmyndigheden, at der var tale om en ny forpligtelse for køberen i den forstand, at der ikke allerede fandtes en sådan forpligtelse, som staten havde pålagt kommunen. Den kan derfor ikke som sådan anses for at være indregnet i middelværdiprisen. Men i mangel af enhver dokumentation for denne forpligtelses økonomiske virkning, dvs. det tab, Haslemoen AS eventuelt kommer til at lide ved ikke at kunne udleje bygningen i et år, kan Tilsynsmyndigheden ikke acceptere nogen prisreducerende effekt i forbindelse hermed.

(82) Forpligtelsen gjaldt kun en af bygningerne, og der var allerede i prisen taget højde for, at det ville være vanskeligt at få lejet alle bygningerne ud med det samme, eftersom der i forvejen var for mange udlejningsemner i området. Det blev fremhævet i begge vurderinger. Desuden skulle kommunen dække sin andel af de faste omkostninger og opvarmning i denne periode. Endelig henviser Tilsynsmyndigheden til den vurdering, den anlagde ovenfor, hvor den accepterede, at kommunen gav Haslemoen AS det samme nedslag, som den selv havde fået ved købet af hele Indre Leir. Tilsynsmyndigheden har desuden heller ikke medregnet nogen særskilt værdi for de fire garager, der blev solgt til Haslemoen AS, og som blev vurderet sammen med andre bygninger i Indre Leir, som Haslemoen AS ikke købte. Tilsynsmyndigheden finder, at ethvert tab, Haslemoen AS måtte lide ved ikke at være i stand til at leje skolen ud i et år efter købet, må være udlignet af disse for Haslemoen AS favorable betingelser.

Konklusion angående det markedsøkonomiske investorprincip

(83) I lyset af det ovenstående har Tilsynsmyndigheden draget den konklusion, at salget af de 29 bygninger til Haslemoen AS ikke foregik i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip. Bygningerne blev solgt til en pris under markedsværdien, som indebar statsstøtte på 4 863 712 NOK. I det følgende vil Tilsynsmyndigheden derfor se på, om salget af bygningerne opfylder de yderligere kriterier i EØS-aftalens artikel 61, stk. 1.

4.3 Statsmidler og selektiv fordel

(84) For at en foranstaltning skal kunne kvalificeres som statsstøtte, må den være ydet af staten eller med statsmidler. Dette begreb omfatter alle statslige niveauer, herunder også kommuner. Som det fremgår af det ovenstående, var der tale om statsmidler, da Våler kommune solgte de 29 bygninger i Indre Leir til en pris, der lå betydeligt under markedsprisen. Denne handel gav Haslemoen AS en selektiv fordel, eftersom den blev ydet på grundlag af en kontrakt, som alene begunstigede dette selskab.

4.4 Fordrejning af konkurrencen og påvirkning af samhandelen mellem kontraherende parter

- (85) Det følger af fast retspraksis⁽²⁷⁾, at ved anvendelsen af disse bestemmelser indebærer alene det forhold, at støtten styrker en virksomheds stilling i forhold til andre virksomheder, som den konkurrerer med i samhandelen inden for EØS, at der er tale om en påvirkning af samhandelen inden for EØS. Tilsynsmyndigheden erindrer om, at de her omhandlede bygninger blev vurderet og købt på basis af investerværdien, dvs. deres værdi baseret på fremtidige lejeindtægter. Investering i fast ejendom med det formål at leje ud til virksomheder må som sådan anses for at være en økonomisk aktivitet, hvis marked omfatter hele EØS, og i Norge findes der aktører på dette marked fra mange EØS-lande. Hvad den konkrete støttemodtager angår, fremgår det af det norske virksomhedsregister⁽²⁸⁾, at Haslemoen AS har aktiviteter i hotel-, motel- og restaurationsbranchen⁽²⁹⁾. Selskabet driver Haslemoen Hotell i Indre Leir og udlejer bygninger til den norske stat til et asylcenter. Med hensyn til alle disse aktiviteter må Haslemoen AS anses for at konkurrere med tilsvarende virksomheder i Norge og også i andre EØS-lande. Foranstaltningen har derfor den virkning, at den fordrejer konkurrencen og påvirker samhandelen mellem kontraherende parter.

4.5 Konklusion angående statsstøttespørgsmålet

- (86) I lyset af det ovenstående har Tilsynsmyndigheden draget den konklusion, at salget af de 29 bygninger til Haslemoen AS indeholdt statsstøtte på et beløb af 4 863 713 NOK.

5. PROCEDUREKRAV

- (87) I henhold til artikel 1, stk. 3, i Del I i protokol 3 skal EFTA-Tilsynsmyndigheden underrettes så betids om enhver påtænkt indførelse af støtteforanstaltninger, at den kan fremsætte sine bemærkninger hertil. Den pågældende stat må ikke gennemføre de påtænkte foranstaltninger, før den nævnte procedure har ført til endelig beslutning. De norske myndigheder har ikke anmeldt Våler kommunes salg af de 29 bygninger til Haslemoen AS til Tilsynsmyndigheden. Tilsynsmyndigheden konkluderer derfor, at de norske myndigheder ikke har overholdt deres forpligtelser i henhold til artikel 1, stk. 3, i Del I i protokol 3.

6. STØTTENS FORENELIGHED

- (88) De norske myndigheder har ikke fremført nogen grund til, at den statsstøtte, der er indeholdt i transaktionen, skulle kunne betragtes som forenelig statsstøtte.

- (89) Støtteforanstaltninger, der falder ind under EØS-aftalens artikel 61, stk. 1, er principielt uforenelige med EØS-aftalen, medmindre de opfylder undtagelsesbetingelserne i EØS-aftalens artikel 61, stk. 2 eller 3.
- (90) Undtagelsesbestemmelsen i artikel 61, stk. 2, finder ikke anvendelse på den her omhandlede støtte, som ikke tager sigte på at virkeliggøre nogen af de mål, der opregnes i denne bestemmelse. Heller ikke EØS-aftalens artikel 61, stk. 3, litra a) eller b), kan bringes i anvendelse i denne sag. Desuden er det område, hvor ejendommen er beliggende, ikke regionalstøtteberettiget efter EØS-aftalens artikel 61, stk. 3, litra c).
- (91) Tilsynsmyndigheden finder derfor, at den her omhandlede transaktion ikke kan godkendes efter EØS-aftalens bestemmelser.

7. TILBAGESØGNING

- (92) Da støtten på 4 863 713 blev ydet til Haslemoen AS uden at være anmeldt til Tilsynsmyndigheden, udgør den ulovlig støtte efter artikel 1, litra f), i Del II i protokol 3 til tilsyns- og domstolsaftalen. Det følger af artikel 14 i Del II i protokol 3 til tilsyns- og domstolsaftalen, at Tilsynsmyndigheden skal påbyde ulovlig støtte, der er uforenelig med EØS-aftalens statsstøtteregler, tilbagesøgt fra støttemodtagerne.
- (93) Tilsynsmyndigheden finder, at der i denne sag ikke er nogen generelle principper, der er til hinder for tilbagesøgning. Ifølge fast retspraksis er en ophævelse af en ulovlig støtte gennem tilbagesøgning af støtten den logiske konsekvens af, at støtten er fundet ulovlig. Tilbagesøgning af ulovligt ydet statsstøtte med det formål at genoprette den tidligere situation kan derfor i princippet ikke anses for ikke at stemme overens med EØS-aftalens mål på statsstøtteområdet.
- (94) Ved tilbagebetaling af støtten mister støttemodtagere den fordel, de har opnået på markedet i forhold til konkurrenterne, og situationen fra tiden før ydelsen af støtte genoprettes⁽³⁰⁾. Det fremgår også af dette formål med tilbagebetalingen, at Tilsynsmyndigheden normalt ikke, bortset fra usædvanlige omstændigheder, overskrider sine skønsmålinger, når den påbyder den pågældende EFTA-stat at tilbagesøge den ulovligt ydede støtte, eftersom den alene herved genopretter den oprindelige situation⁽³¹⁾. I betragtning af, at Tilsynsmyndigheden i henhold til protokol 3 til tilsyns- og domstolsaftalen har pligt til at føre tilsyn med statsstøtte, kan de virksomheder, som har modtaget statsstøtte, desuden principielt ikke have nogen berettiget forventning om, at

⁽²⁷⁾ Se f.eks. sag 730/79, *Phillip Morris Holland BV mod Kommissionen*, Sml. 1980, s. 2671, præmis 11.

⁽²⁸⁾ <http://www.brreg.no>.

⁽²⁹⁾ "Drift av hoteller, pensjonater og moteller med restaurant" (Org nr. 989636073).

⁽³⁰⁾ Sag C-350/93, *Kommissionen mod Italien*, Sml. 1995-I, s. 699, præmis 22.

⁽³¹⁾ Sag C-75/97, *Belgien mod Kommissionen*, Sml. 1999-I, s. 3671, præmis 66, og sag C-310/99, *Italien mod Kommissionen*, Sml. 2002-I, s. 2289, præmis 99.

støtten er lovlig, medmindre den er ydet i overensstemmelse med procedurereglerne i denne protokol⁽³²⁾. Der ses ikke i denne sag nogen særlige omstændigheder, der kunne føre til berettigede forventninger hos støttemodtagerne.

- (95) Til den ulovligt ydede statsstøtte på 4 863 713 NOK, der skal tilbagesøges, bør lægges påløbne renter beregnet efter artikel 14, stk. 2, i Del II i protokol 3 til tilsyns- og domstolsaftalen samt artikel 9 og 11 i Tilsynsmyndighedens beslutning nr. 195/04/KOL af 14. juli 2004.

8. KONKLUSION

- (96) Tilsynsmyndigheden konkluderer, at de norske myndigheder ulovligt har ydet den her omhandlede støtte i strid med artikel 1, stk. 3, i Del I i protokol 3.
- (97) Den statsstøtte, der var forbundet med salg af 29 bygninger i Indre Leir i Haslemoen Leir, er af de ovenfor anførte grunde ikke forenelig med EØS-aftalen og bør tilbagebetales med virkning fra indgåelsen af salgsaftalen af 22. maj 2006 —

VEDTAGET DENNE BESLUTNING:

Artikel 1

Salget af 29 bygninger i Indre Leir i Haslemoen Leir til Haslemoen AS indeholder statsstøtte på et beløb af 4 863 713 NOK, som er uforenelig med EØS-aftalen efter artikel 61, stk. 1, i EØS-aftalen.

Artikel 2

De norske myndigheder skal træffe enhver nødvendig foranstaltning til at tilbagesøge den i artikel 1 omhandlede støtte fra støttemodtageren.

Artikel 3

Tilbagesøgningen skal ske omgående, under alle omstændigheder inden fire måneder efter denne beslutnings dato, og i overensstemmelse med reglerne i national lovgivning, forudsat at de åbner mulighed for omgående og effektiv gennemførelse af denne beslutning. Til det beløb, der skal tilbagesøges, skal lægges renter og renters rente fra den dag, hvor støtten blev stillet til rådighed for støttemodtageren, og indtil den er tilbagesøgt. Renterne beregnes efter artikel 9 og 11 i EFTA-Tilsynsmyndighedens beslutning nr. 195/04/KOL.

Artikel 4

De norske myndigheder skal senest den 15. maj 2012 meddele EFTA-Tilsynsmyndigheden det samlede beløb (hovedstol og renter), der skal tilbagesøges fra støttemodtageren, samt de foranstaltninger, de er truffet eller planlægges truffet for at tilbagesøge støtten.

Norge skal have efterkommet Tilsynsmyndighedens beslutning og fuldt ud tilbagesøgt støtten senest den 15. juli 2012.

Artikel 5

Denne beslutning er rettet til Kongeriget Norge.

Artikel 6

Kun den engelske udgave af denne beslutning er autentisk.

Udfærdiget i Bruxelles, den 15. marts 2012.

På EFTA-Tilsynsmyndighedens vegne

Oda Helen SLETNES
Formand

Sverrir Haukur GUNNLAUGSSON
Medlem af kollegiet

⁽³²⁾ Sag C-169/95, *Spanien mod Kommissionen*, Sml. 1997-I, s. 135, præmis 51.

ABONNEMENTSPRISER 2013 (ekskl. moms, inkl. normale forsendelsesomkostninger)

EU-Tidende, L- + C-udgaven, kun papirudgave	22 officielle EU-sprog	1 300 EUR pr. år
EU-Tidende, L- + C-udgaven, papirudgave + årlig dvd	22 officielle EU-sprog	1 420 EUR pr. år
EU-Tidende, L-udgaven, kun papirudgave	22 officielle EU-sprog	910 EUR pr. år
EU-Tidende, L- + C-udgaven, månedlig kumulativ dvd	22 officielle EU-sprog	100 EUR pr. år
Supplement til EUT (S-udgaven), udbud og offentlige kontrakter, dvd, 1 udgave pr. uge	Flersproget: 23 officielle EU-sprog	200 EUR pr. år
EU-Tidende, C-udgaven — udvælgelsesprøver	Sprog iht. udvælgelsesprøve(r)	50 EUR pr. år

Den Europæiske Unions Tidende, der udkommer på EU's officielle sprog, fås i abonnement i 22 sprogudgaver. EU-Tidende omfatter L-udgaven (retsforskrifter) og C-udgaven (meddelelser og oplysninger).

Der abonneres særskilt på hver sprogudgave.

I henhold til Rådets forordning (EF) nr. 920/2005, offentliggjort i EU-Tidende L 156 af 18. juni 2005, er Den Europæiske Unions institutioner midlertidigt fritaget for forpligtelsen til at udarbejde og offentliggøre alle retsakter på irsk. Irske udgaver af EU-Tidende vil derfor blive markedsført særskilt.

Abonnementet på supplementet til EU-Tidende (S-udgaven (udbud og offentlige kontrakter)) omfatter alle udgaver på de 23 officielle sprog på én dvd.

Abonnenter på *Den Europæiske Unions Tidende* kan uden ekstra omkostninger rekvirere eksemplarer af diverse bilag til EU-Tidende (C ... A-udgaver). Abonnenterne gøres opmærksom på udgivelsen af bilagene ved hjælp af »meddelelser til læserne« i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Salg og abonnementer

Betalingsabonnementer på diverse tidsskrifter, som f.eks. *Den Europæiske Unions Tidende*, kan købes gennem vore salgsagenter. Listen over salgsagenterne findes på internettet:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_da.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) giver direkte og gratis adgang til EU-retten. Via dette netsted kan man konsultere *Den Europæiske Unions Tidende*, og netstedet indeholder endvidere traktaterne, retsforskrifter, retspraksis og forberedende retsakter.

Yderligere oplysninger om Den Europæiske Union findes på: <http://europa.eu>

Den Europæiske Unions Publikationskontor
2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

DA